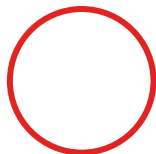

**Observatori
de Vulnerabilitat
de la Creu Roja
a Catalunya**

6è estudi

L'impacte de la crisi en les persones majors de 45 anys

Febrer de 2014

Cada cop més a prop de les persones

 Creu Roja
Catalunya

L'impacte de la crisi en les persones majors de 45 anys

Edita:

Observatori de Vulnerabilitat
Creu Roja a Catalunya
c. Joan d'Àustria, 120-124
08018 Barcelona

Data de publicació:

febrer de 2014

Edició:

Òscar Velasco, Anna Sabaté i Pilar Millán

Equip de redacció:

Irene Peiró i Patty Ortín

Realització d'enquestes telefòniques:

Centre de Coordinació de la Creu Roja a Catalunya.

Assessorament científic:

Anna Espinal i Oliver Valero
(Servei d'Estadística de la UAB)

Servei d'Estadística
Universitat Autònoma de Barcelona

Fotografies:

Cedides pel voluntariat, els àmbits i les assemblees de la Creu Roja

Guió i edició del vídeo:

Òscar Velasco, Patty Ortín i
Lidera Comunicació

Disseny, maquetació i impressió:

Raul Camañas i Gràfiques APR

Dipòsit legal: B.188-2014

© Creu Roja, 2014

La impressió d'aquest document en paper Cocoon Offset 100% reciclat ha reduït l'impacte mediambiental en:

271
kg d'escombraries

400
km en un cotxe europeu estàndard

519
kwh d'energia

40
kg de CO₂

5.632
litres d'aigua

440
kg de fusta

Agraïments:

A les persones usuàries dels projectes de Lluita contra la Pobresa i l'exclusió social que han acceptat participar en l'estudi.

A l'equip tècnic i de voluntariat del Call Center del Centre de Coordinació de la Creu Roja a Catalunya que ha realitzat les enquestes.

A l'equip de Sistemes d'Informació i als membres de la Comissió de Projectes de Crisi de la Creu Roja a Catalunya.

A l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat)

No és permesa la reproducció total o parcial d'aquesta publicació, ni el seu tractament informàtic, ni la seva transmissió de cap forma o per qualsevol mitjà, ja sigui electrònic, mecànic, per fotocòpia, per registre o d'altres mètodes, ni el seu préstec, lloguer o qualsevol altra forma de cessió d'ús de l'exemplar, sense el permís previ i per escrit dels titulars del Copyright.

SUMARI

LA MISSIÓ

Ser cada cop més a prop de les **persones vulnerables** en l'àmbit estatal i internacional a través d'**accions** de caràcter preventiu, assistencial, rehabilitador i de desenvolupament, realitzades essencialment per **voluntariat**.

LA VISIÓ

La Creu Roja, com a organització **humanitària** i d'acció voluntària arrelada a la societat, donarà **respostes** integrals des d'una perspectiva de desenvolupament a les **víctimes** de desastres i d'emergències, a **problemes** socials, de salut i mediambientals.

1. Presentació	6
<hr/>	
2. Introducció	8
2.1. Antecedents	9
2.2. Explicació de l'anàlisi de l'estudi	9
<hr/>	
3. Resultats de l'enquesta	10
3.1. Perfil de les persones enquestades i dades personals	11
3.2. Situació laboral de la població desocupada	16
3.2.1. Dades de la darrera feina realitzada	16
3.2.2. Accions de recerca de feina	18
3.3. Situació laboral de la població activa ocupada	22
3.3.1. Ocupats sense contracte	26
3.4. Comparativa de les condicions laborals població ocupada – desocupats	28
3.5. Despeses de la llar	31
3.6. Ajuts	34
3.7. Afectació a la salut	36
<hr/>	
4. Conclusions	38
4.1. Altes càrregues de despesa, baixos ingressos	39
4.2. Un futur també compromès	39
4.3. El treball ja no és garantia per evitar l'exclusió social	39
<hr/>	
5. Accions de la Creu Roja	40
<hr/>	
6. Annexos	42
Annex 1. Metodologia de l'estudi	43
Annex 2. Qüestionari telefònic	44
Annex 3. Marc referencial	50
Annex 4. Bibliografia	52
Annex 5. Glossari	54

1

PRESENTACIÓ

1. PRESENTACIÓ

Amigues i amics,

Aquest sisè estudi de l'Observatori de Vulnerabilitat se centra en analitzar la situació que viuen i les oportunitats laborals a les quals poden accedir les persones en risc d'exclusió social que atén la Creu Roja a Catalunya en l'actual context socioeconòmic. L'estudi posa especial èmfasi en les persones majors de 45 anys, col·lectiu amb majors dificultats en la incorporació al món del treball.

Aquest és ja el segon estudi de l'Observatori de Vulnerabilitat que se centra en l'ocupació, per bé que, en aquest cas, es focalitza fonamentalment en la franja d'edat dels majors de 45 anys, ja que la inserció laboral d'aquest col·lectiu representa, a dia d'avui, una gran complexitat. A més a més, en la gran majoria de casos, les persones majors de 45 anys tenen càrregues familiars. Cal tenir en compte que l'accés al mercat laboral significa actualment un element absolutament clau per no veure's abocat a una situació de risc d'exclusió social.

El segon estudi, publicat el desembre de 2011, que també tractava sobre l'ocupació dels col·lectius en situació de risc, va constatar que el principal problema al qual han de fer front les famílies en situació vulnerable no és només la manca de feina, sinó també la pèrdua de les prestacions. El 70% de les famílies enquestades per a aquest estudi es trobaven a l'atur, de les quals 3 de cada 10 ja havien exhaurit la prestació d'atur, 3 de cada 10 havien deixat de percebre la Renda Mínima d'Inserció i, a més, la seva xarxa familiar no podia continuar fent de malla de contenció de forma sostinguda a la seva situació. Aleshores, ja es va apuntar que l'acompanyament en els processos de recerca de feina i la formació són imprescindibles per aquestes persones.

Com en els anteriors estudis, l'objectiu d'aquesta anàlisi no consisteix només en mostrar la situació en què es troba actualment el col·lectiu analitzat, sinó també en entreveure tendències i comportaments socials i de les empreses davant d'aquesta situació, a fi d'establir per part de la Creu Roja mesures, projectes i iniciatives pal·liatives per revertir els devastadors efectes que produeix la manca de feina en les persones desocupades i en el seu entorn més proper.

L'estudi acaba per mostrar les afectacions més comunes que produeix aquesta situació de manca de feina, a mig i llarg termini sobre la salut en el col·lectiu analitzat, tant pel que fa als problemes físics, com psicològics i emocionals.

Josep Marquès i Baró
President de la Creu Roja a Catalunya

2

INTRODUCCIÓ

2. INTRODUCCIÓ

2.1. Antecedents

La situació laboral de les persones que la Creu Roja atén en els seus projectes de *Lluita contra la pobresa* ha estat un tema recurrent en els diversos estudis anteriors de l'Observatori de Vulnerabilitat.

A l'estudi *L'impacte de la crisi en la infància i les famílies* (de juny de 2011), ja es va veure com la pèrdua del lloc de treball i la manca d'oferta en el mercat laboral eren el detonant a partir del qual moltes famílies es veien abocades per primer cop a una situació de vulnerabilitat social. Aquest col·lectiu, el qual s'anomena ja "novingut a l'exclusió social", representava un 40% de totes les persones ateses per la Creu Roja en els projectes de lluita contra la pobresa.

El 2n estudi, publicat sis mesos després, tractava específicament del tema de l'ocupació dels col·lectius vulnerables. Es mostrava com la situació de les famílies, lluny de millorar, passava de forma progressiva a un nou estadi: de la manca de feina a la pèrdua de prestacions, tendència que s'ha anat aguditzant segons es desprèn de les dades del 4rt i del 5è estudi. A més, s'analitzaven les principals dificultats per trobar feina, com ara l'edat. Així, es feia una comparativa amb la situació de les persones participants en els projectes d'Ocupació de la Creu Roja per concloure com l'acompanyament i la mediació en els itineraris d'inserció laboral millorava l'ocupabilitat de les persones i la seva disposició per trobar feina.

Malgrat que la crisi afecta també profundament al col·lectiu de gent gran atès per la Creu Roja, molts pensionistes presten ajut als seus fills i néts actuant com a veritable pilar de contenció per a les famílies. Per això, es va concloure, al tercer estudi sobre l'impacte de la crisi en les persones grans, que cal la màxima protecció al sistema de pensions amb què hem comptat fins a l'actualitat.

Amb aquests antecedents, s'ha volgut posar el focus, en aquest 6è estudi, en la població més vulnerable atesa per la Creu Roja que és major de 45 anys. Es tracta d'un col·lectiu amb moltes càrregues familiars, que té un *handicap* important per la seva edat -és considerat massa gran pel mercat laboral- i li

queda relativament poc temps per estar en actiu, fet que repercuteix no només en el seu present, sinó també en el seu futur com a receptor de pensions públiques. Partint de la situació actual, ja es pot analitzar i fer una projecció de com el fet d'estar en atur de llarga durada pot afectar les pensions de jubilació.

2.2. Explicació de l'anàlisi de l'estudi

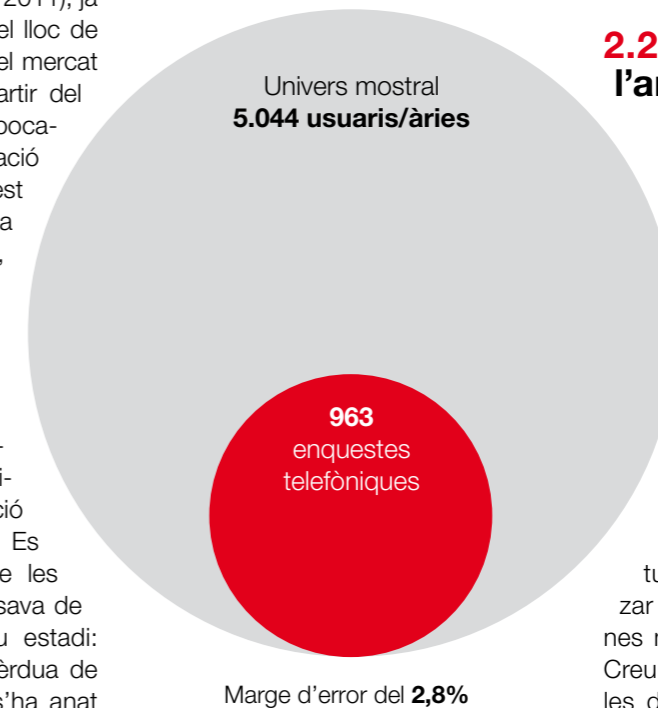
En aquest estudi, s'ha disposat d'un univers mostral de 5.044 usuaris/àries, d'entre 45 i 70 anys, corresponents als programes de *Lluita contra la pobresa i l'exclusió social* de la Creu Roja a Catalunya.

Mitjançant un qüestionari, s'han dut a terme un total de 963 enquestes telefòniques

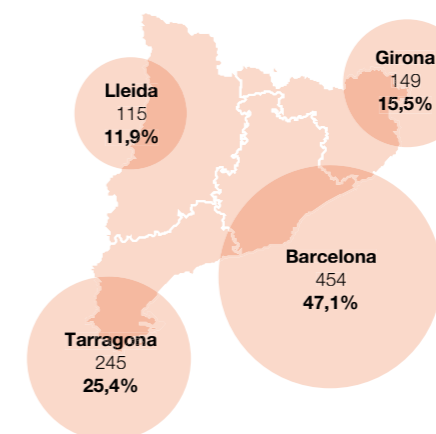
L'objectiu principal d'aquest estudi ha estat, d'una banda, analitzar la situació laboral de les persones majors de 45 anys ateses per la Creu Roja i, de l'altra, poder identificar les dificultats que han d'afrontar per accedir al mercat laboral, veure'n les principals necessitats formatives que requereixen i identificar les accions per tal de millorar i pal·liar aquestes dificultats.

S'ha analitzat la població activa dels programes de *Lluita contra la pobresa i l'exclusió social* (ocupats i desocupats): els ingressos que generen en el lloc de treball, les prestacions i els ajuts rebuts, així com també s'ha volgut conèixer els sectors professionals on operen i les trajectòries laborals de les persones enquestades.

També s'ha inclòs informació relativa a les despeses bàsiques a les quals han de fer front les famílies i com la situació de precarietat laboral pot arribar a afectar-ne la salut.

Enquestes per demarcacions
Nombre d'enquestes
% sobre el total

3

RESULTATS DE L'ENQUESTA

3.1. Perfil de les persones enquestades i dades personals

En aquest estudi s'analitza la situació laboral de les persones d'entre 45 i 70 anys que la Creu Roja atén en els seus projectes de lluita contra la pobresa. L'enquesta s'ha realitzat a totes aquelles persones de la mostra que, complint els dos requisits anteriors (franja d'edat i projecte), formen part de la població activa. Per aquest motiu, s'han seleccionat, les persones que compleixen aquest tercer requisit amb una pregunta-filtre a l'inici del qüestionari, formulada de la manera següent:

El 86,5% de persones amb les quals es va contactar telefònicament i que van acceptar realitzar el qüestionari estaven ocupades o desocupades. Per tant, aquest és el percentatge de persones – 88,6% en el cas dels homes i 84,6% en el cas de les dones – ateses per la Creu Roja entre 45 i 70 anys que es considera població activa.

EN QUINA SITUACIÓ ES TROBA ACTUALMENT?

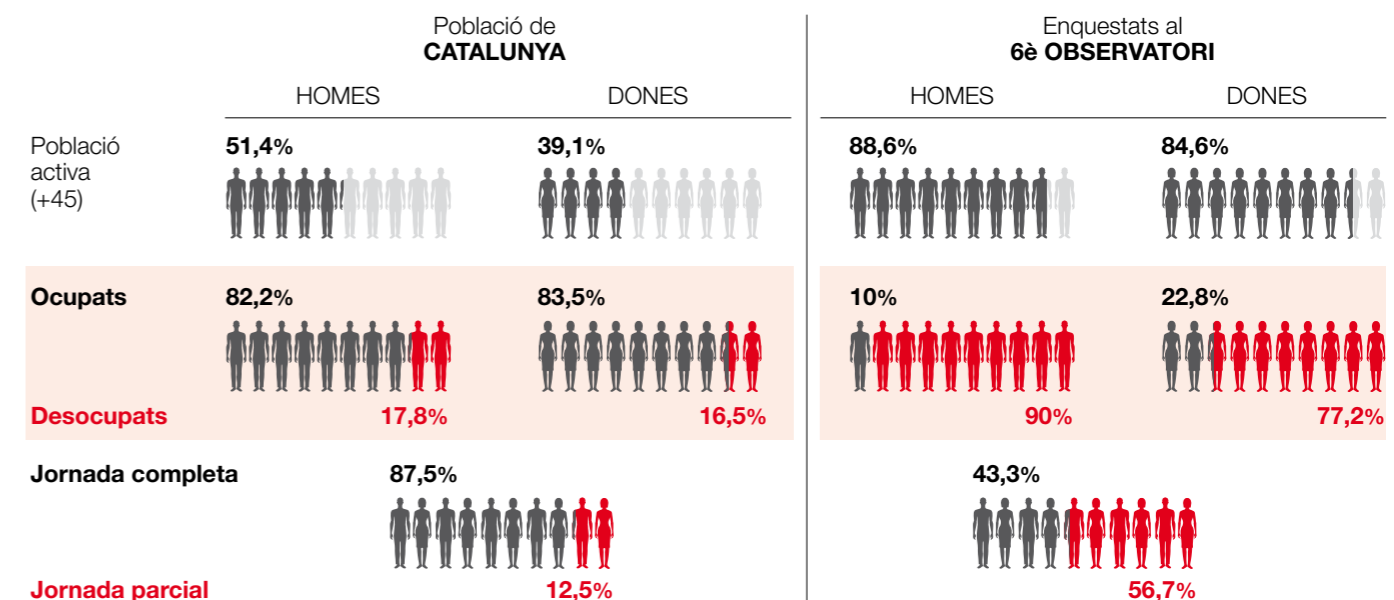
(marcar només 1 opció, la que millor la defineix)

- 1 **Ocupat** (Treballant=fent alguna cosa a canvi de diners)
- 2 **Desocupat** (Aturat /inscrit o no a l'atur, buscant feina i disponible per treballar)
- 3 **Estudiant** (ni treballant ni buscant feina)
- 4 **Tasques de la llar/família** (ni treballant ni buscant feina)
- 5 **Jubilat/ada**
- 6 **Prejubilat/ada**
- 7 **Incapacitat permanent**
- 8 **Altres situacions:** indicar quina, resposta oberta / Ns/nc

Segons les dades facilitades per Idescat, a partir de l'enquesta del 4rt trimestre de 2013 de l'EPA, a Catalunya la proporció de població activa sobre el total de les persones majors de 45 anys és del 44,9% -51,4% homes i 39,1% dones-. Malgrat que són dades que no es poden comparar íntegrament (la mostra d'aquest estudi fa el tall als 70 anys, mentre les estadístiques oficials d'Idescat inclouen tota la població major de 45 anys), d'entrada sembla una proporció molt elevada. En el 1r estudi de l'Observatori de Vulnerabilitat de la Creu Roja (juny de 2011) on s'analitzava tota la població atesa sense franges d'edat, aquest indicador de població activa era inferior en gairebé 10 punts (76%).

Situació laboral de la població activa

Gràfica comparativa entre les dades de població general i la població enquestada a l'estudi

Font: Idescat

Tot seguit s'analitzen el perfil d'aquest col·lectiu:

- **Gènere:** La proporció d'homes (49,8%) i dones (50,2%) és gairebé la mateixa. En els anteriors estudis (1r, 2n i 5è), excepte els específics de gent gran i infància, la proporció entre homes i dones se situava entre el 40% i el 60%. A mida que augmenta l'edat dels participants, però possiblement també a mesura que la crisi es manté en el temps, la diferència entre homes i dones en situació de vulnerabilitat s'escurça.
- **Edat:** La mediana d'edat és de 50 anys. Però 1 de cada 10 persones enquestades ja es troba molt a prop de l'edat de jubilació, en la franja dels 60 anys o més.
- **Nacionalitat:** Més de la meitat de persones enquestades són d'origen

autòcton (58,5%). Aquesta proporció, malgrat el rang d'edat de la població enquestada (45-70 anys), és la més alta dels estudis de l'Observatori de Vulnerabilitat que s'han fet fins ara (en el 1r i 2n, la proporció era del 40,1%, en el 4rt del 49,1% i en el 5è, del 51,6%). Això confirma la tendència a l'alça en l'atenció a les persones d'origen autòcton, tot i que cal tenir en compte que, en la franja d'edat que és objecte d'estudi, la proporció de població immigrant és inferior.

- **Convivència:** Més del 40% de les persones enquestades tenen a càrrec fills menors de 16 anys. Un 20% són famílies monoparentals i un 17% persones que viuen soles. La mediana de persones que conviuen és de 3, encara que, en el 15% dels habitatges, hi viuen 6 persones o més. El 58% dels habitatges tenen tots els membres adults actius a l'atur.

- **Habitatge:** Més de la meitat de les persones viuen en pisos de lloguer, prop del 20% està pagant una hipoteca i només el 8% té pis en propietat totalment pagat. La resta, un 18,8%, no té domicili propi (viu en habitacions llogades o a casa de familiars i/o amics, principalment).

- **Nivell formatiu:** Quant al nivell de formació de les persones enquestades, cal destacar que el 17,4% disposa d'una preparació professional, una xifra força elevada –la més elevada en comparació als estudis anteriors–, tenint en compte la mitjana d'edat, mentre que les persones sense estudis representen el 43% del total.

- **Activitat de les persones entrevistades:** Un 83,6% de les persones enquestades estan desocupades enfront un 16,4% que diu tenir alguna ocupació remunerada. L'ocupació és

molt baixa amb independència del gènere però és encara més acusada entre els homes.

- **Dades de la vida laboral:** Malgrat que la mediana d'anys treballats és de 15, un 42,7% de les persones enquestades porta o ha portat més de 20 anys treballats. En contraposició, hi ha un 3,7% de persones que no han treballat mai. Es donen, doncs, casuístiques diferents encara que predomina clarament un perfil de llarg recorregut laboral.

Si s'analitzen ara els anys cotitzats, la situació és força diferent. Les persones que han cotitzat 20 o més anys representen només el 20% del total. Més de la meitat de les persones que manifesten haver treballat durant més de 20 anys no han cotitzat pels anys treballats.

Pel que fa a anys cotitzats, la mediana és de 10,5 menys que els treballats.

- **Prestacions:** D'entre les persones desocupades només un 3,7% tenen prestació d'atur –la meitat l'haurà exhaurit en els propers sis mesos–, mentre que un 35,4% cobren el subsidi. La resta (60,9%), no percep prestacions vinculades a la pèrdua d'un lloc de treball. Un 19% cobra la renda mínima.

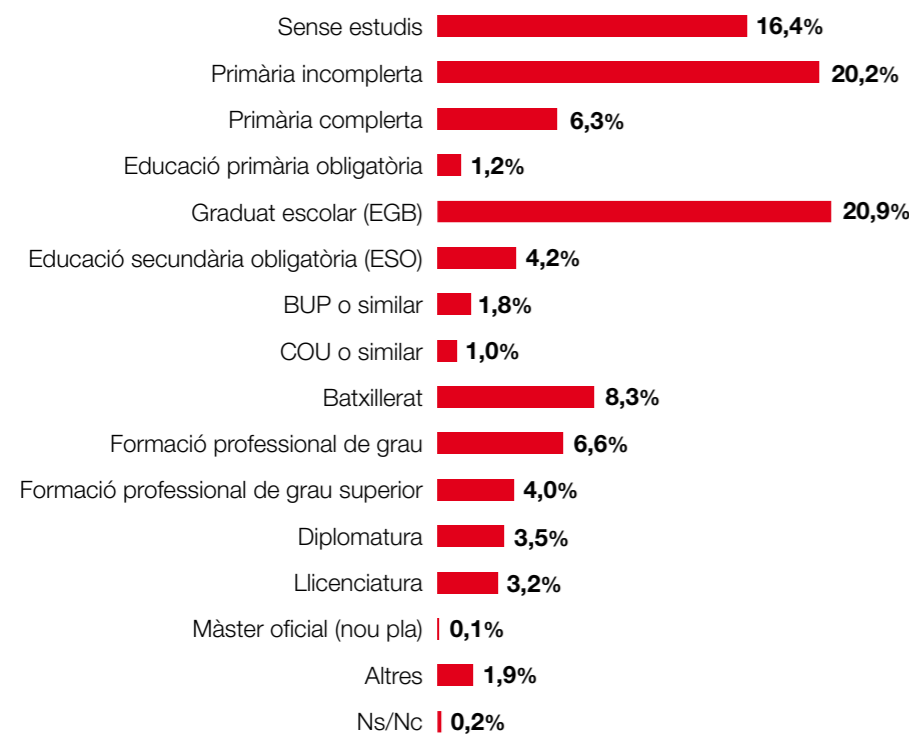
- **Ingressos per unitat familiar:** Un 12,6% de les persones enquestades declara no disposar de cap tipus d'ingrés.

El 21% de les famílies tenen ingressos procedents d'un salari i un 4,3% de l'economia informal. La principal font d'ingressos de la família procedeix de prestacions (46,8%) i, en menor percentatge (13,7%), de pensions. La resta només compten amb el suport econòmic de familiars, amics i institucions.

El 86,5% de les persones ateses per la Creu Roja que tenen entre 45 i 70 anys són població activa, de la qual el 83,6% es troba en situació de desocupació

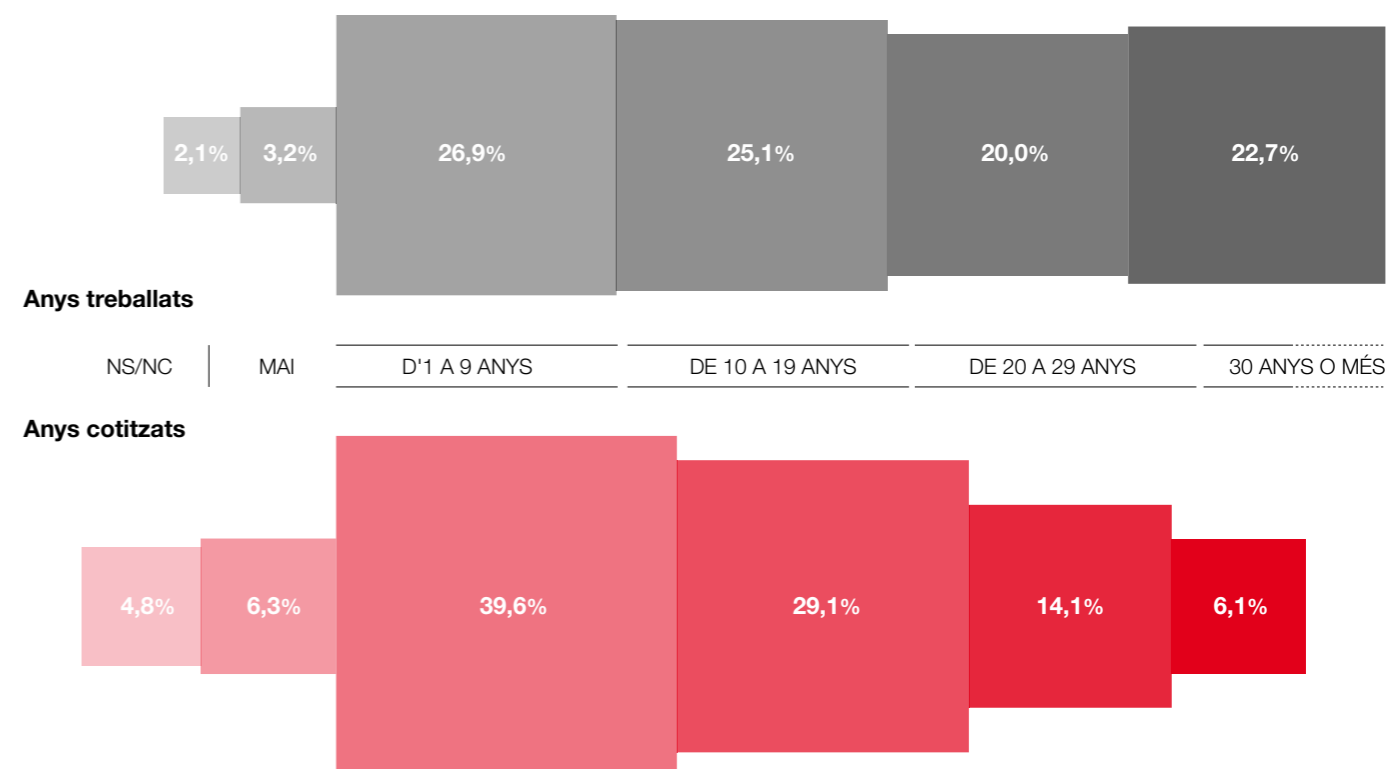
Nivell de formació

% sobre els 963 enquestats

Comparativa dels anys treballats i anys cotitzats

% sobre el total dels enquestats que han treballat segons els anys treballats i els anys cotitzats

Perfil de les persones enquestades

Sexe

Edad
(mediana)

50 anys

Nacionalitat
(segons l'univers
de la mostra)

A l'atur

Convivència
(viu amb fills)

Fills menors de 16 anys

40%

Anys treballats

15

Anys cotitzats

10

Mediana d'ingressos familiars mensuals 426 €

La mediana dels anys treballats de les persones enquestades en l'estudi són 15, però n'han cotitzat 10

En el 1r estudi de l'Observatori de Vulnerabilitat de Creu Roja (juliol de 2011), la mediana d'ingressos familiars era de 550 €. Això no obstant, veiem que en aquest col·lectiu concret de majors de 45 anys, ara les

famílies que ingressen menys de 500 € suposen més del 60% i la mediana se situa en els 426 €.

Malgrat que s'ha intentat traçar un perfil tipus, l'ample rang d'edats

analitzades inclou casuístiques molt diverses. En aquest grup, més que en cap altre, es fa palesa la presència dels nousvinguts a l'exclusió social, com s'analitzarà en les conclusions finals.

TESTIMONI

ENCARNA BUSTOS

55 ANYS

PARTICIPANT DELS PROGRAMES D'OCUPACIÓ

ASSEMBLEA DE TARRAGONA

“ No ens volen per ser grans, però, on queda la capacitat per a treballar? Jo tinc experiència i penso que, tenint-la, no m'han de jutjar per l'edat. La gent jove no la té ”

L'Encarna Bustos, de 55 anys, sí té feina, però precària. Actualment, té un contracte de dos mesos per treballar com a auxiliar clínica d'UCI i, el passat agost, va arribar a tenir 4 contractes diferents en un mes. Aquesta és la situació de precarietat a la qual s'ha vist abocada, després que l'acomiadessin de l'hospital on havia treballat durant 15 anys com a auxiliar d'infermeria. Per a aquest lloc de treball, explica que van contractar, posteriorment, una persona més jove.

Sense estabilitat laboral, l'Encarna afirma tenir pànic quan pensa en el futur: “Tinc dos fills i no poden fer-se càrrec de mi, m'ajuden amb el que poden, però no és la seva responsabilitat. Tinc 55 anys i encara sóc jove. Necessito treballar, psicològicament ho necessito”. A més, es mostra preocupada per com pagar les factures i també per la seva futura jubilació, ja que es pregunta com li quedarà si ara no està cotitzant.

Per intentar trobar feina, s'ha continuat formant per ampliar el currículum, però, segons ella, la gent jove els continua superant. L'Encarna es mostra indignada davant de la situació per la qual estan passant moltes persones com ella i

expressa amb contundència: “no ens volen per ser grans, però, on queda la capacitat per a treballar? Jo tinc experiència i penso que, tenint-la, no m'han de jutjar per l'edat. La gent jove no la té. Estan ben formats, sí, però no tenen pràctica. Si treballes en una planta de l'hospital i tens experiència la portaràs molt bé, als joves els has d'ensenyar, aprenen de seguida, però què fem amb les persones que ens hem fet grans? Hem de viure! Som vàlides!”.

A l'Encarna, li indigna especialment que aquesta situació es produeixi quan esclaten diversos casos de corrupció i davant de la mala gestió política: “No hi ha dret que hagi de passar per aquestes condicions. No hi ha feina, no hi ha diners... Almenys, això és el que diu la Generalitat”.

Davant d'aquestes circumstàncies, va recórrer a la Creu Roja per demanar ajuda i ha fet ús de l'Aula de Recerca de Feina de la Creu Roja a Tarragona, on es pot fer ús d'ordinadors i Internet per buscar llocs de treball a través de la xarxa amb el suport del voluntariat i del personal tècnic de l'entitat.

L'Encarna considera fonamental demanar ajuda quan es travessen situacions com aquestes, perquè les dificultats econòmiques i laborals alteren l'estat d'ànim i es necessita motivació. L'Encarna descriu així com li ha afectat anímicament la seva situació: “Vull una vida normal, anar a dormir d'hora per aixecar-me l'endemà per anar a treballar. Molts matins no em llevo, no puc. Visc sola, no tinc motius. Vull treballar, amb dolors i sense dolors. Treballar per a viure”. Per això, explica que, moltes vegades, “s'acaben acceptant treballs precaris”.

“Jo no em quedo quieta, poso tota la meua energia en trobar feina, però hi ha vegades que toques fons. Hi ha dies que no pots” - expressa commoguda.

En una situació com la seva, qualsevol porta que se li obre, ja sigui una feina per unes setmanes o veure les seves amigues, és un “baló d'oxigen”. Necessita empenya, energia per poder ser optimista i continuar lluitant per sobreviure al present i fer front al futur.

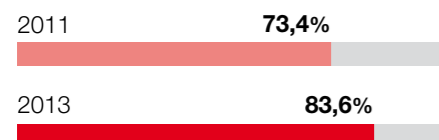

3.2. Situació laboral de la població desocupada

En aquest apartat es recullen els resultats de les preguntes relacionades amb la darrera feina de les 805 persones que no estan treballant, que representen el 83,6% del total de població activa enquestada.

En relació a l'estudi realitzat al desembre de 2011, "L'ocupació dels col·lectius vulnerables en el marc de la crisi socioeconòmica", aquest indicador en majors de 45 anys (població desocupada), s'ha incrementat en 10 punts, augmentant del 73,4% al 83,6%.

Població activa desocupada

3.2.1. Dades de la darrera feina realitzada

Un 82,5% de les persones enquestades van tenir la seva darrera feina entre els anys 2008 i 2013. El 44,2% l'ha tingut en els darrers dos anys (2011-2013).

Quant al sector laboral, en destaca el 18,4% provinent del sector de la construcció, seguit del sector de l'hostaleria -13,3%- i els que provenen del sector de la neteja, un 12,7%.

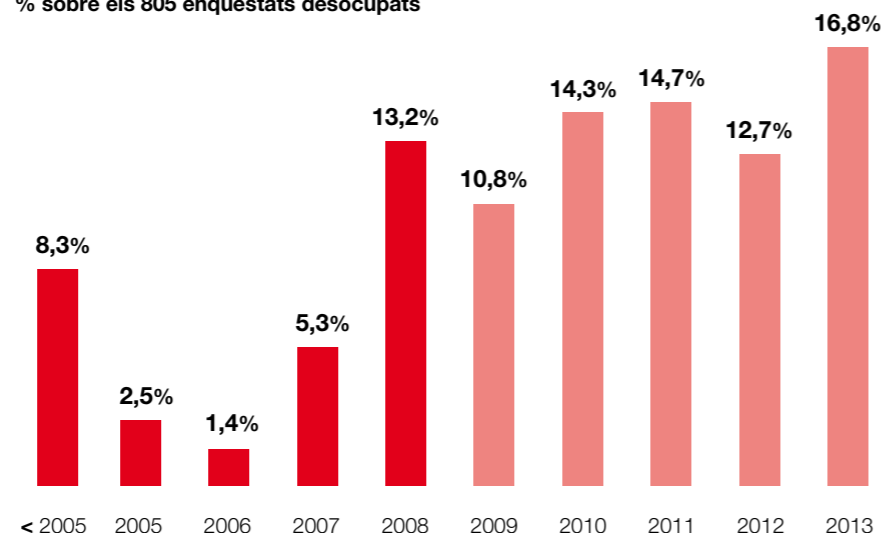
El 42,9 % va treballar a la darrera feina per un període d'1 a 10 anys i un 10,2% va estar-hi més de 10 anys.

Segons el tipus de contracte, el 59,8% disposava de contracte temporal i un 20,7% comptaven amb contractes indefinits. El 75,2% ha treballat en règim de jornada completa i un 20% ho ha fet a temps parcial o per hores.

Pel que fa a les dades econòmiques, el 36,7% rebien uns ingressos mensuals de menys de 800 €. El 26,8% rebia entre 800 i 1.000 €, el 16,5% entre 1.001 i 1.200 € i un 14,2% situava els seus ingressos per sobre dels 1.200 €.

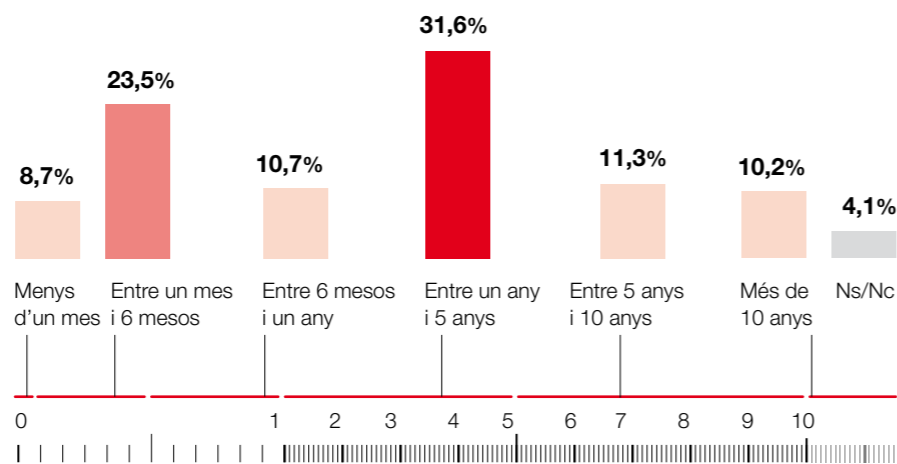
Any que van tenir la seva darrera feina

% sobre els 805 enquestats desocupats

Temps treballat a la darrera feina

% sobre els 805 enquestats desocupats

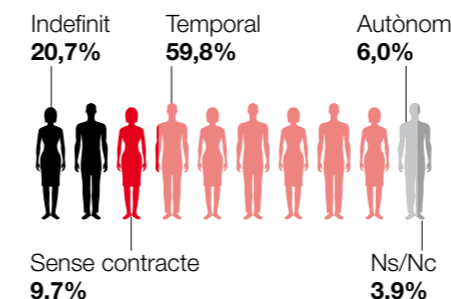
El 60% va deixar de treballar per finalització del seu contracte o acomiadament, el 17% per tancament de l'empresa on treballava. En un percentatge inferior, ho van deixar de fer per problemes de salut, per no tenir permís de treball, per motius personals ...

El 63,5% diu haver tingut una o més feines anteriors. Per tant, podem parlar d'un col·lectiu amb una història laboral continuada i força estable fins a l'arribada de l'actual crisi econòmica.

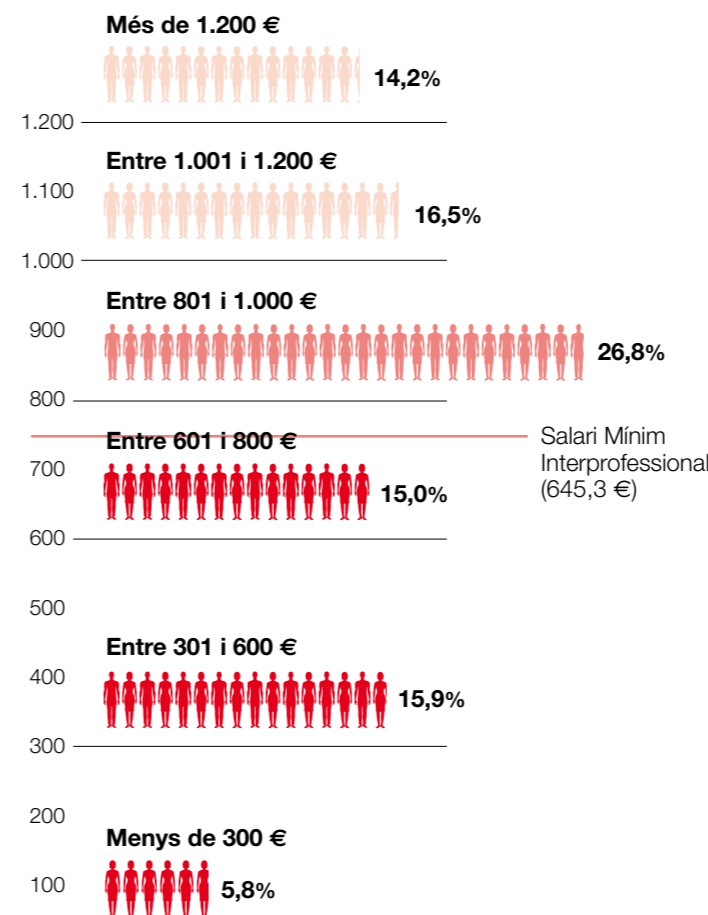
Tipus de contracte a la darrera feina

% sobre els 805 enquestats desocupats

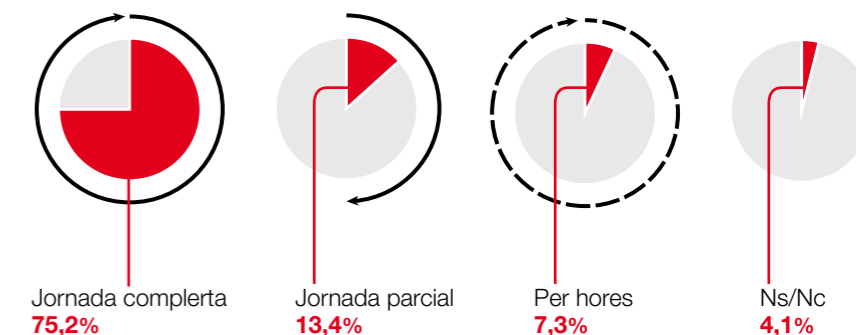
Ingressos mensuals a la darrera feina

% sobre els 805 enquestats desocupats

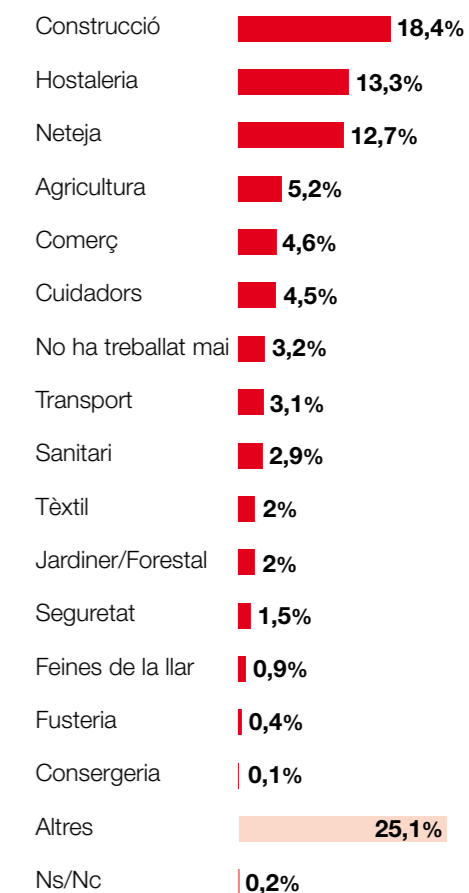
Jornada laboral a la darrera feina

% sobre els 805 enquestats desocupats

Sector laboral de la darrera feina

% sobre els 805 enquestats desocupats

3.2.2. Accions de recerca de feina

A continuació, es recullen indicadors vinculats a diferents accions per a la recerca activa de feina, que realitzen les persones enquestades que es troben desocupades.

Quant a les accions concretes de recerca de feina, prop de 7 de cada 10 enquestats efectua l'entrega del seu currículum de manera presencial, el 45% utilitza també Internet de manera regular. Més del 65% diu mantenir el seu currículum actualitzat.

El 60% afirma fer accions de recerca amb una periodicitat diària o setmanal, tot i que un 15% reconeix no fer cap acció, principalment per falta de motivació i/o problemes de salut. Cal destacar que només el 9,2% ha realitzat alguna entrevista personal.

El 21,2% realitza o ha realitzat accions formatives per millorar el seu currículum.

A partir de les respostes obtingudes, s'ha creat un núvol de paraules de dimensió proporcional a la seva freqüència d'aparició en les respostes, indicant la tipologia de la formació realitzada.

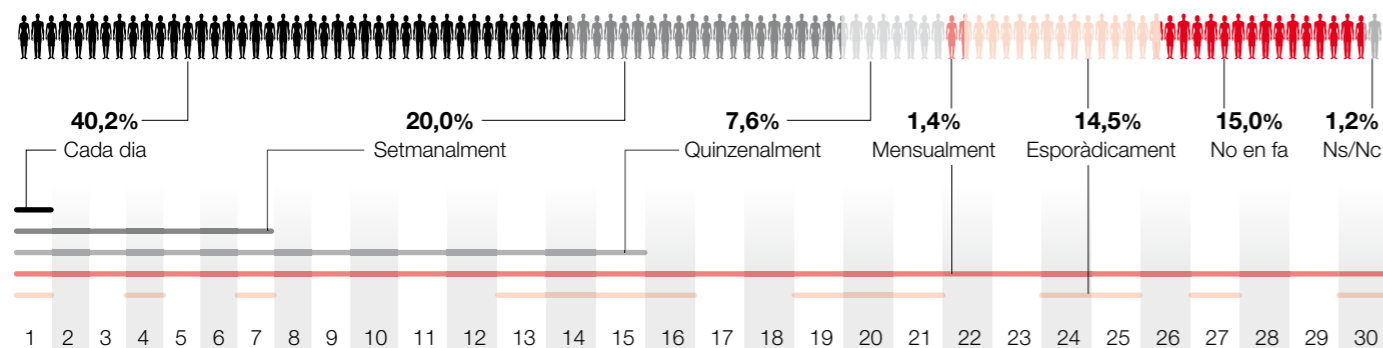
Les persones han manifestat que utilitzen totes les vies que tenen al seu abast per trobar feina, principalment mitjançant l'entorn familiar i d'amics i coneguts, al voltant de 8 de cada 10 persones fan servir els seus contactes familiars i/o socials. També un 75% aproximadament ho fan per via de l'administració (OTG) i un 21% mitjançant les ETT. Gairebé un 42,2% ho fan també a través d'Internet.

Davant de la possibilitat de trobar feina, el 82,2% estaria disposat a canviar d'ofici, d'aquests, el 84,7%, li seria indiferent el sector d'activitat.

En relació a l'estudi publicat el desembre de 2011, l'indicador de població desocupada d'aquest col·lectiu s'ha incrementat 10 punts, augmentant del 73,4% al 83,6%

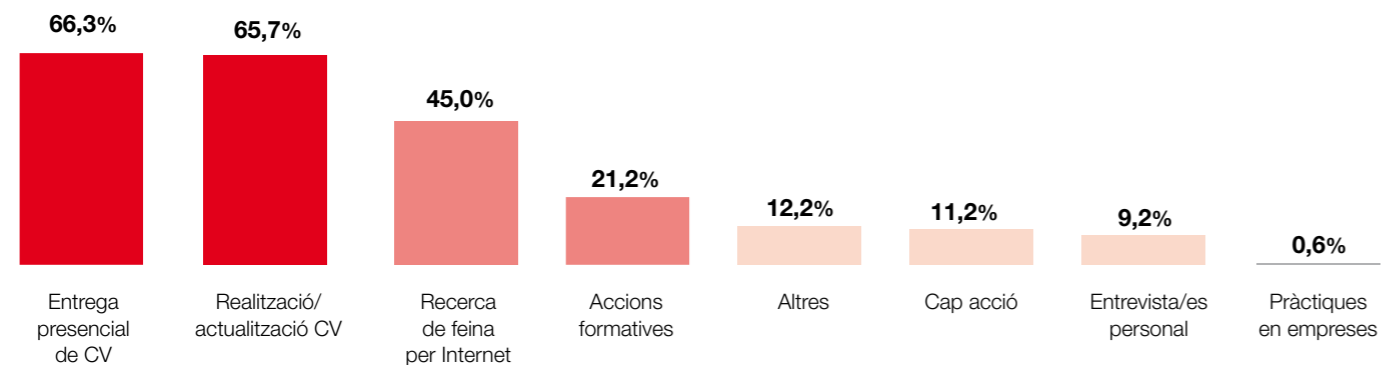
Periodicitat d'accions

% sobre els 805 d'enquestats desocupats

Accions realitzades

% sobre els 805 d'enquestats desocupats

TESTIMONI

MIGUEL PEÑA

58 ANYS

PARTICIPANT DE PROGRAMES D'OCUPACIÓ

ASSEMBLEA COMARCAL DEL BARCELONÈS NORD

“ A les persones grans ens deixen en un racó com si fóssim un andròmina, és lamentable ”

Després d'estar treballant 37 anys a la mateixa empresa del sector tèxtil, Miguel Peña va ser acomiadat el 2009, juntament amb més de 2.000 treballadors, i, des d'aleshores, està a l'atur.

Quan l'empresa en què treballava el va acomiadar, tot i que només li faltava mig any per arribar a l'edat a partir de la qual es concedeixen jubilacions (55 anys), no la va poder aconseguir. Malgrat els seus intents per negociar amb l'empresa i aconseguir seguir treballant fins a obtenir el 75% de la jubilació, la resposta per part de l'empresa va ser negativa. Per això, en Miguel lamenta que tots els seus anys d'esforç i de treball no hagin servit per a res.

Des d'aleshores, no ha deixat de formar-se i tirar currículums, però no hi ha manera que trobi feina. Durant tot aquest temps, ha fet només unes quantes entrevistes i la raó que li donen per no contractar-lo és sempre que busquen persones més joves. “A les persones grans ens deixen en un racó com si fóssim un andròmina, és lamentable” – lamenta en Miguel.

En Miguel viu amb la seva dona i la seva sogra i la família compta amb 716 euros d'ingressos mensuals (procedents de la prestació d'atur de la dona i dels ingressos de la seva sogra). La parella té dos fills que ja s'han emancipat: la filla treballa com a educadora infantil i el fill va trobant feines temporals, com la de repartidor de pizzes.

Des que Miguel i la seva dona es troben a l'atur, han hagut de renunciar a moltes coses, com anar-se'n de vacances o prendre alguna cosa per picar quan surten a passejar. Coses tan bàsiques com fer la compra al supermercat s'han tornat qüestió de ciència, tal com explica en Miguel: “abans anàvem al supermercat i anàvem agafant el que ens venia una mica de gust i ara anem amb una llista molt quadrada i limitada. Despeses com la llum, l'aigua i el gas sempre hi són i, per això, de vegades, renunciem a menjar tot el que voldríem”.

En Miguel se sent amoïnada pel seu futur, ja que no creu que aquesta situació tingui solució o una sortida fàcil. En Miguel comenta que alguns dels seus antics companys de feina, que no tenien deutes, han muntat petites empreses per anar tirant, però que la cosa tampoc els va gaire bé.

Per això, va recórrer a l'assemblea comarcal de la Creu Roja al Barcelonès Nord, on està participant en programes d'ocupació i sessions per aprendre a fer recerca activa de feina a través d'Internet, i fer ús de les noves tecnologies. A més de servir-li per buscar feina, explica que aquests coneixements també li han servit per estar en contacte amb alguns dels seus antics companys de feina a través de Facebook.

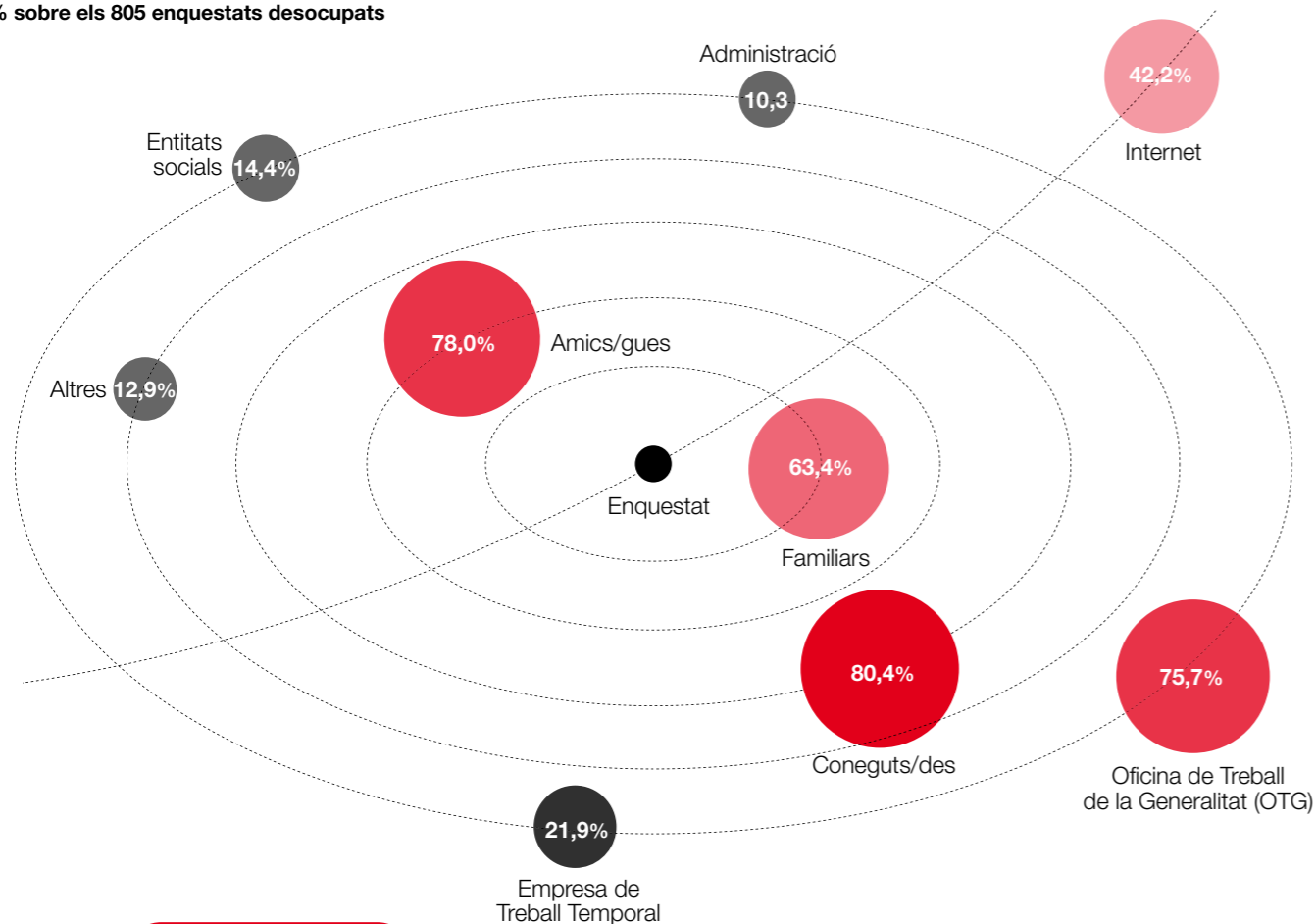
Aquesta mena d'activitats, juntament amb els passejos que fa amb la seva mare i la seva neboda, l'ajuden a matar el temps, perquè, acostumat com estava a treballar a jornada completa, explica que el dia a dia se li fa pesat.

Tot i això, continua insistint en el seu desig de trobar feina: “M'agradaria tenir una feina, de jardiner, repartidor, de mosso de magatzem, en un supermercat... m'és igual, jo el que vull és treballar”.

Vies de recerca de feina

% sobre els 805 enquestats desocupats

Es tracta d'un col·lectiu amb una història laboral continuada i força estable fins a l'arribada de l'actual crisi econòmica a partir de l'any 2008

El 42,9% va treballar a la seva darrera feina per un període d'1 a 10 anys i el 10,2% va estar-hi més de 10 anys

¿Canviaria d'ofici per poder trobar feina?

% sobre els 805 d'enquestats desocupats

Núvol de paraules

Núvol de paraules de dimensió proporcional a la seva freqüència d'aparició en les respostes en indicar la tipologia de la formació realitzada

TESTIMONI

DOINITA TOPALA

49 ANYS

PARTICIPANT DELS PROGRAMES D'OCUPACIÓ

ASSEMBLEA LOCAL DE LLEIDA

“ Jo, amb 25 anys, no sabia les coses que sé ara mateix. Puc treballar de qualsevol cosa i penso que puc fer moltes més coses perquè tinc molt de bagatge ”

Doinita Topala fa sis anys que va arribar de Romania. Ara, en fa quatre que és a l'atur i, encara que s'esforça a trobar feina, explica que no aconsegueix trobar-ne: “Jo vull una feina, sigui la que sigui. Netejant, cuidant nens, atenant persones grans... Simplement, la vull per sobreviure”. Viu amb la seva parella, també desocupada, i explica que paguen quan poden els 200 euros del lloguer del mes, quantitat que cap dels dos és capaç d'aportar, ja que no perceben cap mena de prestació.

Ha enviat molts currículums, però les portes, de moment, no se li obren. Creu que l'edat influeix negativament en les possibilitats d'inserció, però no perd l'optimisme i intenta reciclar-se realitzant formacions gratuïtes, com a participant dels programes d'ocupació de la Creu Roja a Lleida. Fins ara, només ha tingut una entrevista de feina, però, després de fer-la, no va saber res més de l'empresa en qüestió. “Faig tot el que puc per tal de trobar feina. Sempre diuen que no necessiten a ningú i, quan t'asseguren que t'avisaran, ningú ho fa” -lamentada.

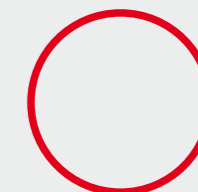
Doinita ha hagut de renunciar a moltes coses des que es va quedar sense feina. De fet, fa cinc anys que no pot tornar a Romania, perquè no es pot permetre el viatge. Les seves principals preocupacions són el pagament dels subministraments de la llar i la manera de poder tenir un plat a taula. La seva sogra, que viu a Romania, envia menjar per a ella i el seu marit i, quan pot, els proporciona diners. “La situació ens fa molta vergonya. Ens acomodem amb el que tenim i tirem endavant per sobreviure. Abans, tenia tot el que volia. De tota manera, tinc l'esperança que aquells temps tornin i poder viure com abans” - comenta.

Ella té molt clar quina és la solució dels seus problemes: trobar feina. Conscient de la seva edat i de la tendència de les empreses a contractar gent jove, la Doinita reivindica la seva experiència i la seva capacitat d'adaptació: “Jo, amb 25 anys, no sabia les coses que sé ara mateix. Puc treballar de qualsevol cosa i penso que puc fer moltes més coses perquè tinc molt de bagatge”. D'altra

banda, considera que el fet de ser de fora no és cap inconvenient, perquè explica que no ha tingut mai cap problema.

Doinita no es planteja tornar a Romania, perquè els seus pares fa anys que van morir i tampoc té fills. A més, explica que la situació econòmica al seu país d'origen també és molt precària i que ja s'ha acostumat a viure aquí: “Aquí hi ha la possibilitat de tenir un metge, cosa que a Romania no. Aquí pots cuidar-te sense diners, allà, si no en tens, no pots sobreviure”.

Tot i les dificultats per trobar feina aquí, es mostra esperançada que les coses que puguin canviar i assegura: “Després de la pluja, ha de venir el sol”.

3.3. Situació laboral de la població activa ocupada

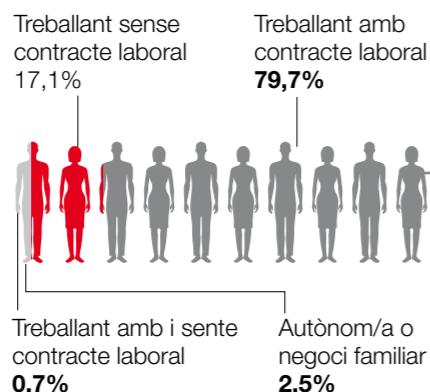
En aquest estudi, cal destacar el baix nivell d'ocupació actual: només el 16,4% (158 persones del total de la mostra de l'estudi).

El 17,7% de les persones enquestades que estan ocupades treballen en models d'economia informal, és a dir, no disposen de contracte de treball.

També és remarcable en aquest col·lectiu la baixa autoocupació que presenta, amb fórmules com regentar un negoci familiar o estar donats d'alta com a autònom -2,5% del total-.

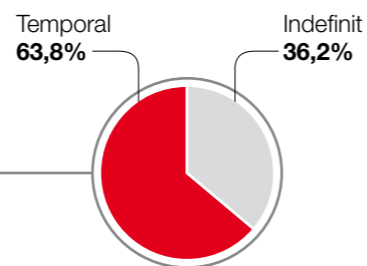
Situació laboral dels ocupats

% sobre els 158 enquestats ocupats

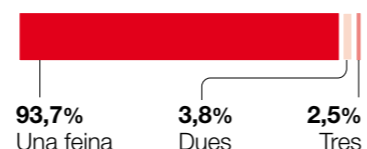
Tipus de contracte

% de les 127 persones que treballen amb contracte

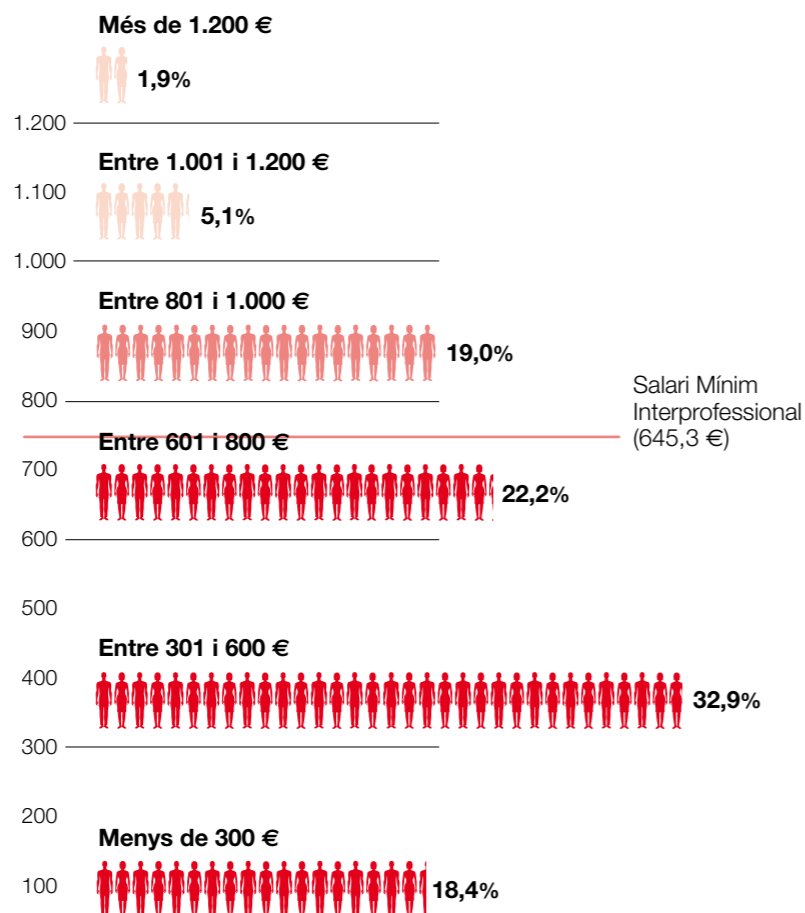
Quantitat de feines

% de les 127 persones que treballen amb contracte

Ingressos mensuals

% sobre els 158 enquestats ocupats

Els motius per no disposar de contractes laborals a jornada completa, en una àmplia majoria de casos, són atribuïbles al mercat laboral i no tant al perfil dels candidats

El perfil majoritari dels les persones entrevistades que es troben ocupades actualment, en termes generals, han tingut una vida laboral força normalitzada fins a l'arribada de la crisi econòmica i social, el 2008. A partir d'aquest moment, la seva reincorporació en el mercat laboral s'ha produït de forma discontinua, precària i, en molts casos, no s'ha aconseguit.

El 44,3% de les persones ocupades porta més d'un any treballant, en la mateixa proporció, un 44,3%, treballen d'1 a 6 mesos. La resta de persones -un 11,4%- treballaven de 6 mesos a 1 any.

TESTIMONI

JOSEP MARIA RAÑÉ

59 ANYS

PRESIDENT DEL CONSELL DE TREBALL ECONÒMIC I SOCIAL DE CATALUNYA (CTESC)

“ Els majors de 45 anys tenen futur, els queda la meitat de la seva vida per viure, no poden llençar la tovallola ”

“Els aturats de llarga durada majors de 45 anys són el col·lectiu amb més dificultats per trobar feina, fins i tot, més que els joves sense formació. Els joves, tot i tenir una taxa d'atur molt elevada, tenen accés al mercat laboral, encara que sigui d'una forma precària. A la gent gran i sense formació no li toca ni el treball precari”. Així descriu Josep Maria Rañé, President del Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya (CTESC), la situació de moltes de les persones majors de 45 anys que es troben actualment a l'atur. A més, Rañé afegeix que el perfil majoritari de les persones que s'han quedat sense feina arran de la crisi és el d'un home, major de 45 anys i amb un nivell de formació que no encaixa amb la demanda del mercat.

Tot i això, Rañé confia amb la capacitat de les persones majors de 45 anys i amb el que encara poden aportar a la societat: “No es pot donar a ningú per perdut si ell mateix s'ajuda, formant-se i reciclant-se constantment”. Hem d'ajudar a aquells que treballen en la seva formació i hem de fer que la gent tingui ànsia per superar-se, per millorar i per adaptar-se a les necessitats que té el mercat”. Rañé opina que s'ha de posar en valor l'experiència de les persones majors de 45 anys, tot afavorint la seva formació i reciclatge, i considera que

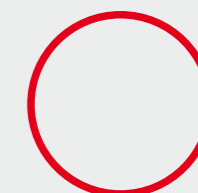
les administracions públiques haurien d'invertir recursos per evitar la marginació social.

“Els majors de 45 anys tenen futur, els queda la meitat de la seva vida per viure, no poden llençar la tovallola” - afirma convençut Rañé. Per promoure la inserció laboral de les persones d'aquesta franja edat que es troben a l'atur, Rañé destaca l'important paper que poden jugar les entitats socials i les administracions. A propòsit d'això, recorda que els informes elaborats pel CTESC manifesten la valoració positiva que les persones en situació de vulnerabilitat donen a les entitats socials.

Tot i plantejar propostes i solucions per a la persones d'aquesta franja d'edat, el president del CTESC també fa referència a dues problemàtiques que li preocupen especialment. D'una banda, fa referència al nou concepte de “treballadors pobres”, que malauradament s'utilitza cada vegada de forma més freqüent. En aquest sentit, assenyala: “abans teníem clarament diferenciat que aquells que treballaven es guanyaven la vida, mentre que qui no treballava estava en risc de pobresa.” Actualment, segons un informe elaborat pel CTESC, el 14% de les persones que treballen estan en risc de pobresa a causa del

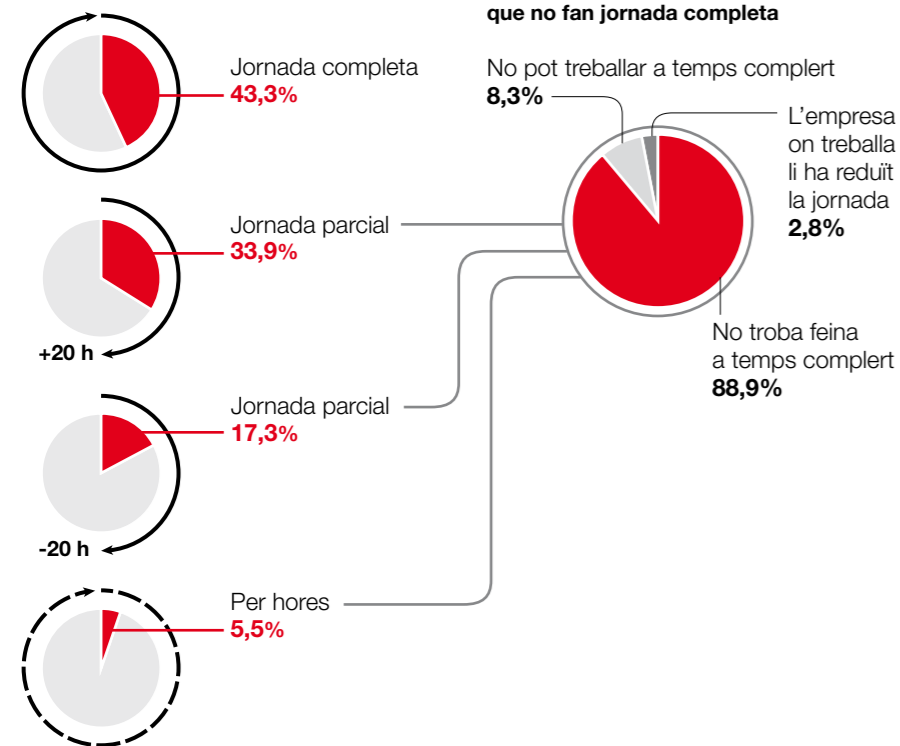
seu nivell d'ingressos. “A Espanya, a diferència d'Europa, no s'acompleix el criteri que estableix que el Salari Mínim Interprofessional s'hauria d'establir en funció del salari mig” - afegeix Rañé.

De l'altra, el President del CTESC afegeix que un dels temes que més li preocupa és el futur de les pensions de jubilació: “En el passat alguns vam començar a treballar als 14 anys. El problema que tenim ara és que hi ha un conjunt de gent a qui la crisi li ha pres el final de la seva vida laboral. Aquestes persones han contribuït solidàriament, cotitzant al llarg de la seva vida, aportant recursos perquè el sistema de pensions fos sostenible. Ara, veuran com els anys que li agafaran per establir les seves pensions seran els del final de la seva vida laboral, els que han anat pitjor. És injust”. Segons en Josep Maria, sí que hi ha prou diners per garantir unes pensions justes i adequades, però considera que cal cercar un mecanisme de finançament diferent basat en el repartiment de la riquesa.

Jornada laboral

% sobre les 127 persones que treballen amb contracte

Motius per no treballar a jornada completa

% de les 72 persones amb contracte que no fan jornada completa

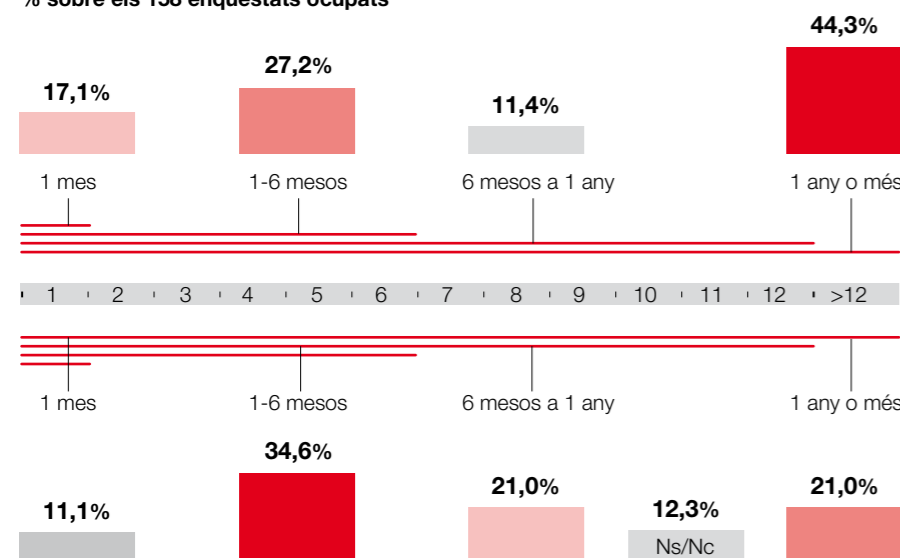
Més de la meitat dels enquestats ocupats –el 51,5%–, generen uns ingressos mensuals procedents de la feina per sota del llindar del sou mínim interprofessional (645,3 €/mes). La resta –el 48,2%– ingressa sots per sobre d'aquesta xifra, dels quals només el 7% ingressa per sobre dels 1.000 €/mes.

A més del fet que el col·lectiu ocupat representi un percentatge molt baix de la mostra total de l'estudi, cal remarcar que els ingressos que generen procedents del treball tampoc els garanteixen sortir del risc de pobresa, a causa de l'alta precarització que pateixen. Parlem ja, doncs, d'una nova tipologia de persones ocupades que podem anomenar "treballadors pobres".

Més del 50% dels ocupats no troba feina a temps complet

Temps que porta treballat

% sobre els 158 enquestats ocupats

% sobre les 81 persones que tenen un contracte temporal

Durada del contracte temporal

Cal remarcar l'alta precarietat de les contractacions del col·lectiu dels enquestats ocupats. De fet, poc més d'un terç dels contractes –el 36,2%– tenen caràcter indefinit, mentre que el 63,8% disposen de contractes temporals.

El 66,7% dels contractes tenen una durada menor d'un any, fet que posa en relleu l'alta temporalitat que es dona actualment en el mercat laboral.

Hi ha un equilibri entre la contractació a jornada completa i a temps parcial de més i de menys de 20 hores.

TESTIMONI

LAURA ROIZARENA

38 ANYS

TÈCNICA D'OCUPACIÓ

ASSEMBLEA LOCAL DE LA CREU ROJA A SABADELL

“ Demanaria a les empreses que enfoquessin el procés de selecció des de la competència professional i no des de l'edat i el sexe, perquè la selecció per competències afavoreix la igualtat d'oportunitats ”

La Laura Roizarena, orientadora, prospectora i llicenciada en Ciències del Treball, porta 5 anys treballant en l'àmbit de la inserció laboral i, des de 2012, és tècnica d'Ocupació de la Creu Roja. Per l'experiència que ha adquirit els darrers 5 anys, constata: "Hi ha molt poca creació d'ocupació per a majors de 45 anys i, quan es troba, sol ser precària".

Actualment, les dificultats per trobar feina no només afecten a les persones amb situacions de vulnerabilitat cronificades, sinó també a les que compten amb un bon nivell de formació i competències. En el cas concret de les persones majors de 45 anys, la Laura explica que no estan tenint oportunitats d'accés als sectors on s'està creant ocupació, i més encara si es tracta de feines que impliquen un esforç físic com algunes pròpies de l'hostaleria com la de cambrer o cambrera de pis. Per a la Laura, això mostra una "concepció errònia" de les empreses, ja que feines com la cura de persones amb dependència o la d'auxiliar de geriatría, en què tradicionalment s'havien inserit majors de 45 anys, són tasques molt físiques.

En l'actual context econòmic, moltes persones que busquen feina activament s'acosten a la Creu Roja per demanar assessorament laboral. Moltes d'elles

no poden fer front a necessitats més bàsiques, per la qual cosa l'equip d'Ocupació treballa transversalment amb Intervenció Social, de manera que, a més de donar-los suport laboral, també es respon a les seves necessitats bàsiques.

Quant al suport laboral, el procés comença amb una entrevista inicial on la Creu Roja pacta amb cada persona el seu itinerari i es fixen els seus objectius laborals. Els itineraris contemplen formacions tècniques i competencials, l'acompanyament amb tutories individualitzades i la intermediació amb les empreses. "Fem molta prospecció, però potser cal fer més oferta formativa, ja que hi ha poca oferta de capacitació professional gratuïta per a la demanda existent" -assegura. A més dels itineraris, la Creu Roja a Sabadell compta amb el Club de Feina, espai per fer recerca de feina activa per Internet, amb el suport de voluntariat i personal tècnic.

Amb aquest suport, la Laura, tècnica del programa Incorpor@ per a dones en situació de dificultat i del Club de Feina, explica que algunes persones majors de 45 anys han trobat feina com a comercial de porta freda, teleoperador, vigilant de seguretat o atenció al client. Però, tot i això, admet que les insercions laborals d'aquesta franja d'edat són especialment

complicades i opina que ni l'administració ni les empreses n'estan afavorint la contractació.

D'una banda, les bonificacions dels contractes per part de l'administració tampoc "no acaben de ser un incentiu suficient" per a les persones majors de 45 anys. En aquest sentit, recorda que hi ha col·lectius més bonificats com les persones amb discapacitat o contractes de pràctiques i formació per a joves. De l'altra, considera que les empreses solen tenir una "idea fixa del que volen. És comú trobar-se amb la idea preconcebuda que els joves són més flexibles i no tenen aprenentatges adquirits". En contra d'aquesta postura, la Laura argumenta: "Demanaria a les empreses que enfoquessin el procés de selecció des de la competència professional i no des de l'edat i el sexe, perquè la selecció per competències afavoreix la igualtat d'oportunitats".

3.3.1. Ocupats sense contracte

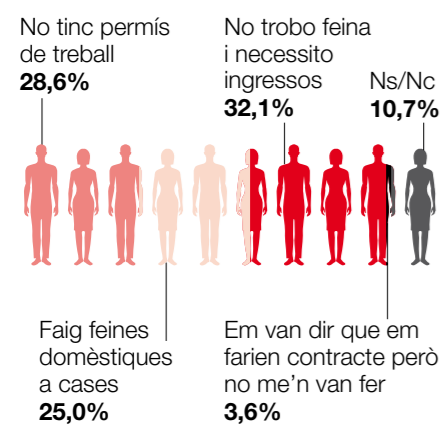
En termes generals, els motius per disposar d'una feina sense contracte s'atribueixen, bàsicament, a la situació d'irregularitat administrativa (28,6%) o a la necessitat de tenir ingressos, tot i no trobar un lloc de treball (32,1%).

Destaca el fet que una quarta part del col·lectiu que treballa en l'economia informal es troba dins del sector de la neteja domèstica.

El 28,6% de les persones que treballen sense contracte no tenen permís de treball

Motius per tenir feina sense contracte

% sobre les 28 persones que treballen sense contracte

TESTIMONI

RAMÓN VILA

62 ANYS

DIRECTOR DE LA FUNDACIÓ PIMEC I MEMBRE DE LA JUNTA DIRECTIVA DE PIMEC

“Crec que la situació que viuen els desocupats majors de 45 anys és fruit més del context, que no pas de l'edat”

Ramón Vila, director de la Fundació PIMEC (Petita i Mitjana Empresa de Catalunya) i membre de la Junta Directiva de PIMEC, admet que hi ha sectors més oberts que d'altres quant a la contractació de persones majors de 45 anys. Considera que totes aquelles que requereixen una experiència acumulada són feines potencials per al col·lectiu. A més, aconsella a tots els desocupats en processos de formació i reciclatge que se centrin en tot allò que pugui complementar la seva vida laboral, ja que -explica- les necessitats de les empreses són molt variables.

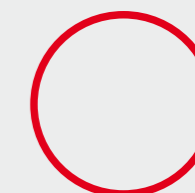
La percepció general entre els usuaris dels programes d'ocupació de la Creu Roja majors de 45 anys és que l'edat dificulta les possibilitats de trobar feina. Ramón Vila ens parla des del punt de vista empresarial i comenta que no creu que hi hagi una estigmatització d'aquest col·lectiu. “Crec que la situació que viuen els desocupats majors de 45 anys és fruit més del context, que no pas de l'edat. A l'empresari, li és igual si la persona té més o menys anys, el que importa és que complexi amb el perfil” - explica. Segons el seu parer, el gran desavantatge del col·lectiu respecte els joves, a banda de la formació és, sobretot, la manca de flexibilitat i relativitza la influència de l'edat a l'hora de contractar.

Com a agent social i econòmic, Vila coneix molt bé la complicada situació actual. No s'aventura a pronosticar una solució, però assegura que els governs, siguin del color que siguin, haurien de donar més exemple. En aquest sentit, retreu als partits polítics el seu afany electoralista per reduir les estadístiques negatives de l'atur, a base de determinades polítiques d'incentivació laboral, sense tenir en compte la desigualtat. Vila recorda que les situacions adverses s'han remuntat, però alerta que hi ha una manca de sensibilitat en aquest país a l'hora de concedir segones oportunitats.

D'altra banda, Ramón Vila lamenta que l'empresari sigui estigmatitzat i criticat, perquè assegura que és l'instint de supervivència el que duu a fer fora personal. “L'empresari se sent molt responsable dels seus treballadors. De fet, formen part de la seva vida. Per a ells, emocionalment és molt difícil”, explica.

A banda de ser membre de la junta directiva de PIMEC, Ramón Vila dirigeix la Fundació PIMEC, que s'encarrega de fer un acompanyament a empresaris i autònoms que es troben en dificultat. Molts d'ells coincideixen amb el perfil de persones majors de 45 anys. Vila explica que, a banda del xoc emocional, molts empresaris es troben molt endeutats, en

ser els últims que abandonen el vaixell i necessiten ajuda per tirar endavant. Comenta que, emocionalment, són molt febles i pateixen una desestructuració molt dura. Des de fa sis anys, la Fundació ha atès a més de 600 persones a través de l'atenció individualitzada i el contacte amb diverses entitats socials. “El que fem és escoltar a les persones i ho fem individualment. És important transmetre que no són un cas únic i, de fet, els posem en contacte amb persones que es troben en una situació semblant. No són uns fracassats, a tothom li pot passar” - recorda. Malgrat la situació, la Fundació ha aconseguit que més d'un 50% dels atesos hagin pogut tirar endavant.

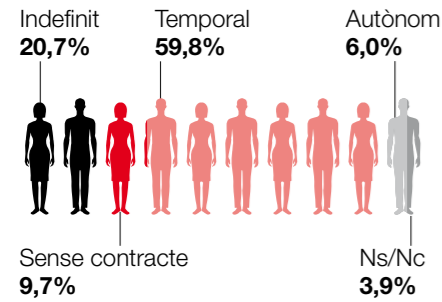

3.4. Comparativa de les condicions laborals població ocupada – desocupats

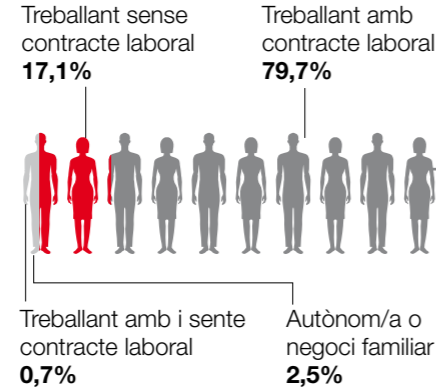
Per tipus de contracte

% sobre els 158 enquestats ocupats

Desocupats. Darrera feina

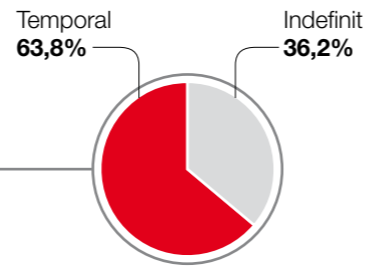

Ocupats. Feina actual

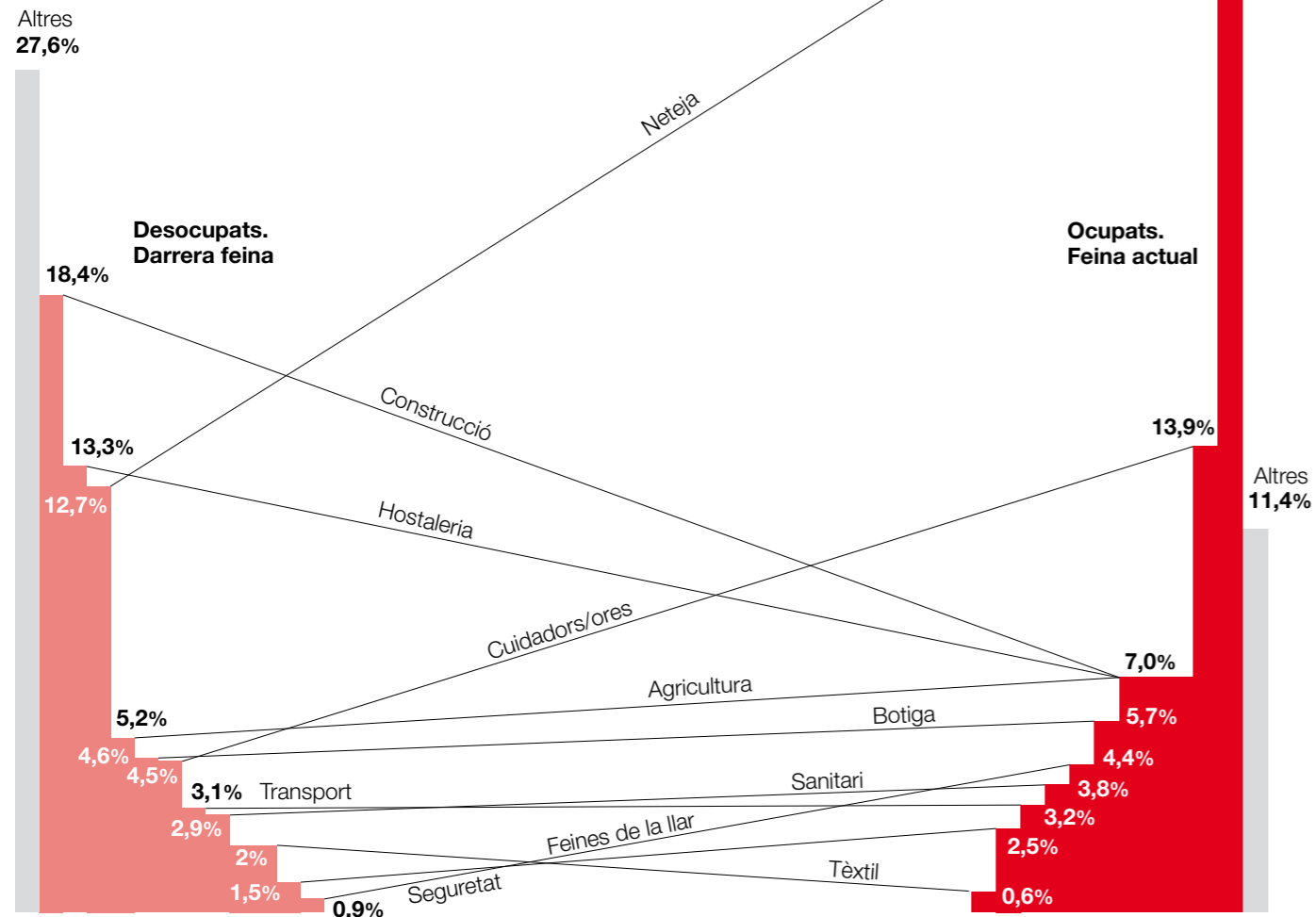

Tipus de contracte

% de les 127 persones que treballen amb contracte

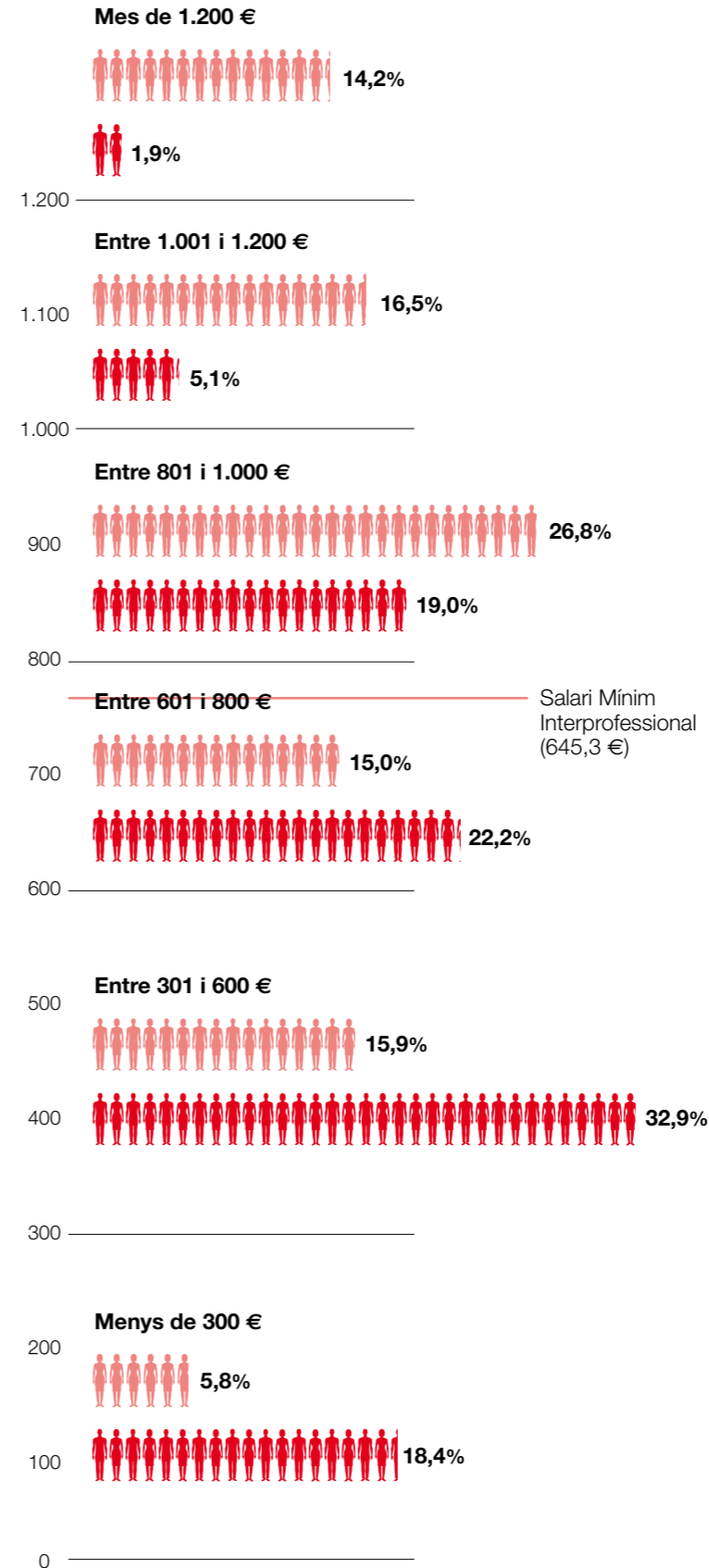

Per sector laboral

Ingressos mensuals

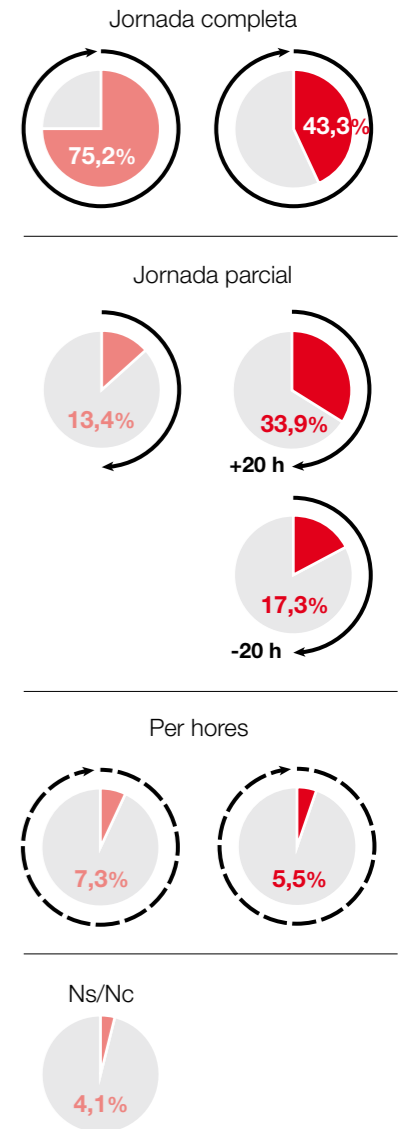
Desocupats. Darrera feina / Ocupats. Feina actual

La feina ja no garanteix sortir de l'exclusió social

Jornada laboral

Desocupats. Darrera feina / Ocupats. Feina actual

TESTIMONI

JUAN AMBROSIO LÓPEZ

50 ANYS

REP KITS D'ALIMENTS I PRODUCTES HIGIÈNICS DE LA CREU ROJA

ASSEMBLEA LOCAL DE LA CREU ROJA A SABADELL

“ Només fan contractes als menors de 30 anys i als contractes bonificats per a les persones amb un 33% de discapacitat, o bé si tens algun contacte ”

Amb només 13 anys, va començar la seva primera feina, com a ajudant de cuina, i, des d'aleshores, pràcticament no havia deixat mai de treballar en diferents sectors (hostaleria, neteja, magatzem, cura d'infants, administració, xofer...) fins que es va quedar l'atur l'abril de 2010. El supermercat, on portava dos anys treballant, va tancar les seves portes a causa de la crisi econòmica.

Actualment, el Juan Ambrosio, resident a Sabadell, té 50 anys i no deixa d'esforçar-se per trobar una feina, però lamenta que les coses siguin tan difícils: "només fan contractes als menors de 30 anys i als contractes bonificats per a les persones amb un 33% de discapacitat, o bé si tens algun contacte". Segons el seu parer, les empreses són reticents a contractar persones de la seva edat i no valoren la "maduresa personal" i també professional que s'assoleix amb l'experiència dels anys. "Una persona jove és més volàtil i més imprevisible i la persona amb més edat és més responsable dels seus actes" - assegura.

Ell té experiència en diversos sectors i una formació també força polivalent. Va estudiar FP de mecànica d'automòbil i, posteriorment, va fer les proves d'accés a la universitat per a majors de 25 anys. De fet, va arribar a cursar primer de dues carrer (psicologia i pedagogia), però no va

poder continuar-les per motius personals. Tot i així, segueix interessant pel món social i, de fet, ha fet cursos de cuidador per a persones amb dependència.

Tot i això, no hi ha manera de sortir de les llistes de l'atur. Ja van 4 anys i la situació d'en Juan Ambrosio és cada vegada més difícil, i més tenint en compte que se li han esgotat totes les prestacions. L'última que va percebre va ser la Renda Activa d'Inserció (RAI), de 427 euros mensuals, que se li va esgotar l'octubre passat després de rebre-la durant pràcticament 1 any.

No ha de pagar lloguer ni hipoteca, perquè viu en un pis de propietat, però sí necessita suport per cobrir la resta de les seves necessitats més bàsiques. Rep ajuda alimentària tant de la Creu Roja com d'una església de Sabadell i dels serveis socials municipals, que li entreguen un val de 40 euros mensuals, també per comprar productes de primera necessitat.

Acostumat com estava a ser autònom i a valdre's per si mateix, el Juan Ambrosio no va recórrer a l'ajuda d'aquestes entitats fins el desembre de 2013, quan, després d'esgotar totes les prestacions, aquest suport li va resultar del tot imprescindible. A més, el seu pare, amb qui vivia, havia mort el mes de novembre.

Tot i la difícil situació personal que travessa, el Juan Ambrosio no defalleix i, en conversar amb ell, fins i tot fa servir l'humor i la ironia per treure-li ferro a la seva situació. Esperançat amb el futur, assegura: "Espero trobar alguna cosa, espero que la meua sort canviï".

3. RESULTATS DE L'ENQUESTA

3.5. Despeses de la llar

En aquest apartat, es descriuen les despeses bàsiques mensuals que té tota la mostra enquestada a partir de les partides d'habitatge, subministraments, alimentació, roba i altres despeses de la llar.

• **Cost mensual de la llar on viu:** El 21,7% de les persones destinen entre 300 i 400 € al pagament de la seva llar (hipoteca o lloguer), sent la forquilla majoritària, seguida d'un 20,8% que hi destinen entre 200 i 300 €. El 53,1% viu en règim de lloguer.

• **Cost mensual dels subministraments:** en referència al pagament dels subministraments bàsics (aigua, llum i gas), prop de la meitat dels enquestats –un 47,1%– destinen entre 100 i 200 € per fer front al seu pagament.

• **A la resta de despeses** a les quals han de fer front les famílies (alimentació, roba i d'altres), el 40,9% només hi poden destinar uns 100 €.

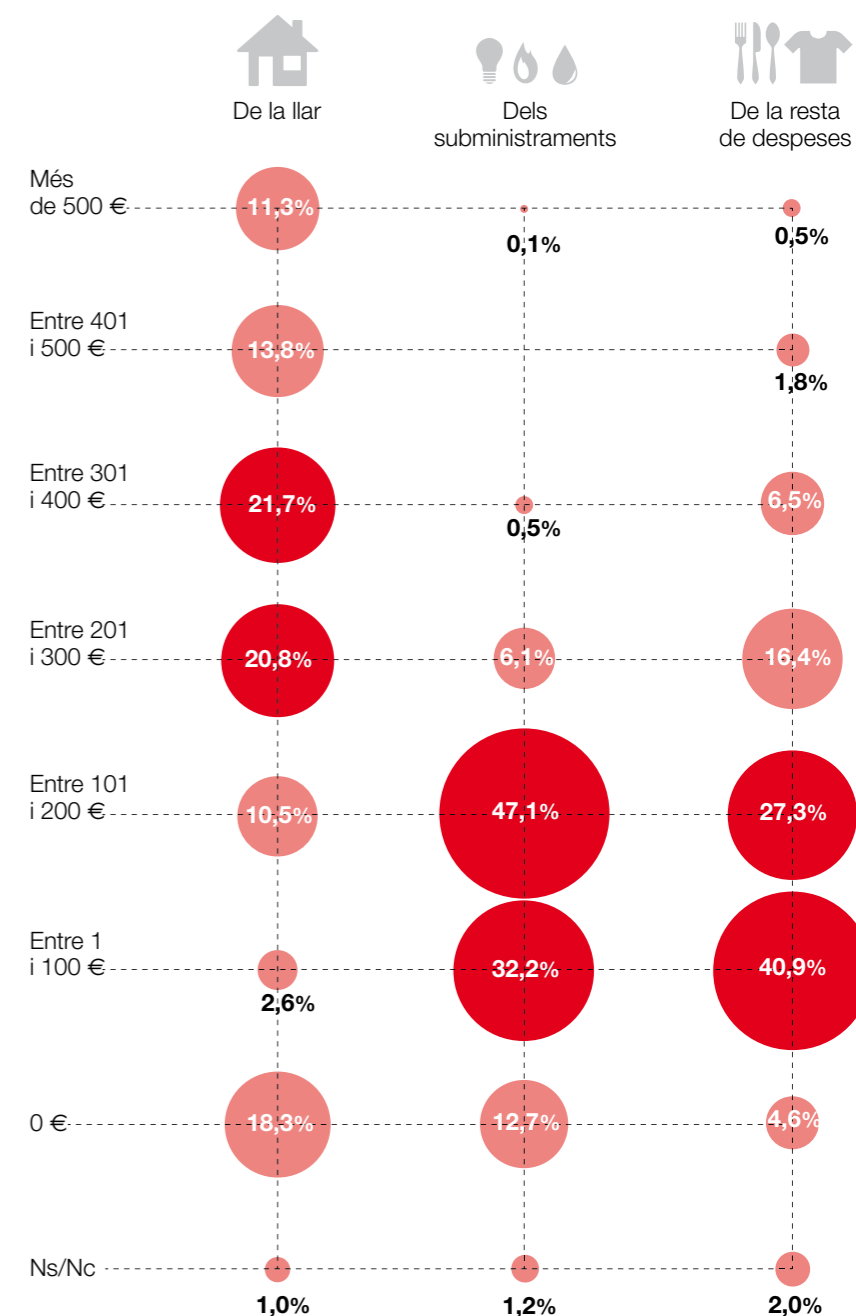
Per tant, el rang més freqüent, de despeses a les quals han de fer front les famílies és d'entre 500 i 700 € al mes. Segons l'apartat 3.1 de l'estudi, la mediana d'ingressos mensuals a la unitat familiar és de 426 €. Tal i com ja veiem en estudis anteriors, el total d'ingressos mensuals no són suficients per poder fer front al pagament de les necessitats més bàsiques.

No és estrany, doncs, que el 43,6% digui tenir algun deute pendent dels conceptes abans esmentats. El 43% acumula deutes per un import de fins a 500 €. Cal destacar que gairebé el 20% dels enquestats té un deute acumulat de més de 10.000 €.

El rang més freqüent de despeses mensuals a les quals han de fer front les famílies és d'entre 500 € i 700 €, amb una mitjana d'ingressos de la unitat familiar de 426 €/mes

Cost mensual

% sobre el total dels 963 enquestats

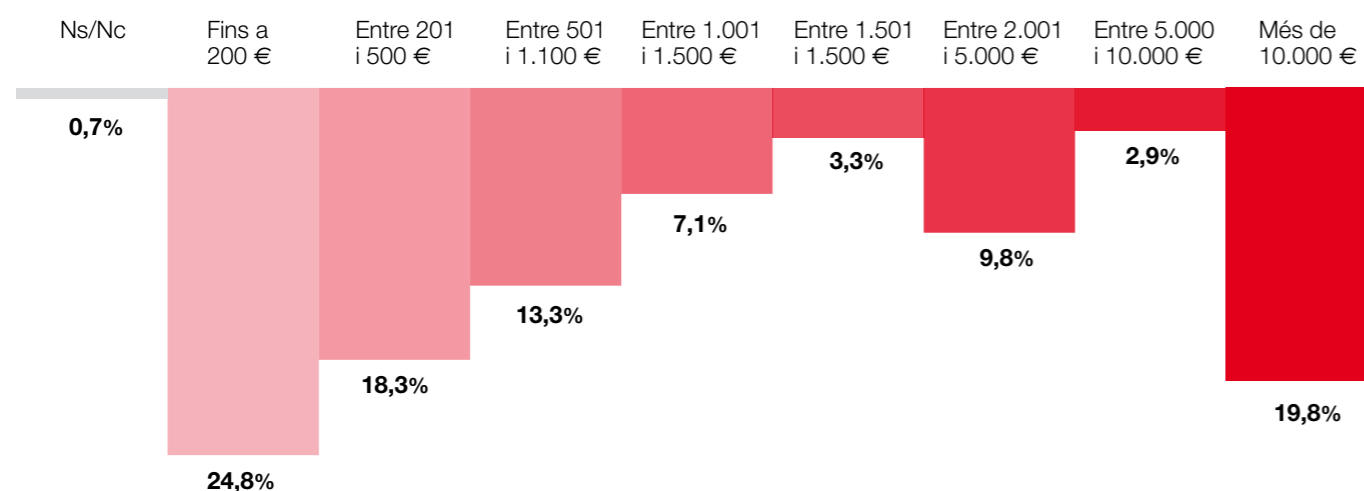
Deute pendent pels conceptes anterior

% sobre els 963 enquestats

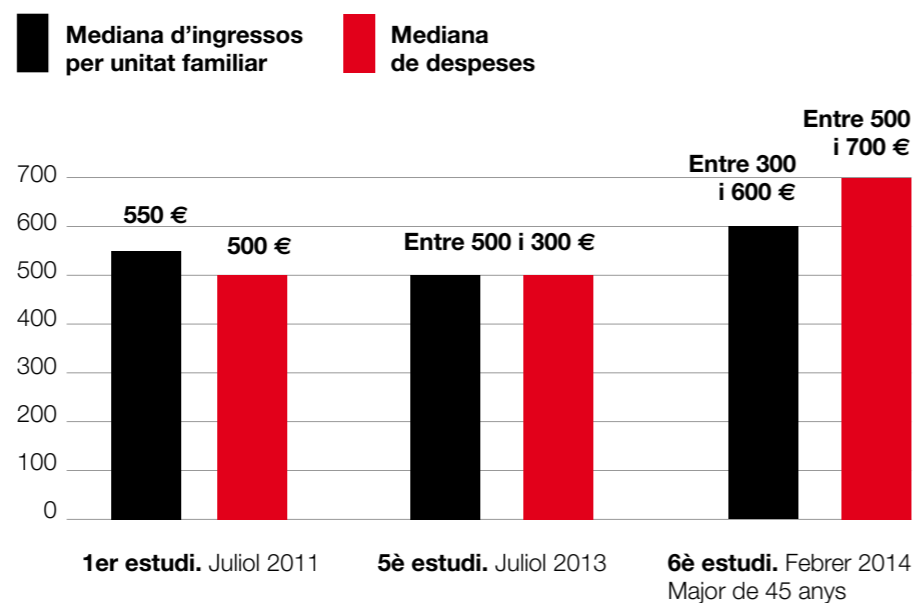
Quantitat del deute aproximat

% sobre les 420 persones que tenen algun deute pendent

El 43% acumula deutes per un import de fins a 500 € i gairebé el 20% dels enquestats té un deute acumulat de més de 10.000 €

Comparativa sobre l'evolució dels ingressos i les despeses

TESTIMONI

PERE LAO

47 ANYS

PARTICIPANT DELS PROGRAMES D'OCUPACIÓ

ASSEMBLEA DE GIRONA

“ El que haurien de fer ara és no mirar tant l'edat i valorar les capacitats de les persones, l'experiència ”

“Els diners s'acaben i la feina no ve” – explica en Pere Lao, que, als 47 anys, ha vist com la seva vida canviava per complet després de quedar-se a l'atur fa un any i mig. En Pere explica que la restauració, el sector on ha treballat la major part de la seva vida, és la seva passió, però és conscient que, a dia d'avui, té escasses oportunitats de trobar una feina estable d'aquest tipus. “És el problema de tenir més de 47 anys” – lamenta. A hores d'ara, en Pere ha trobat només una feina de 4 hores diàries els caps de setmana.

“Allà on m'han vist treballar, tothom ha quedat content. Això et dona satisfacció personal, et motiva. El que haurien de fer ara és no mirar tant l'edat i valorar les capacitats de les persones, l'experiència” – considera en Pere. Segons el seu parer, tenir un currículum extens que demostra la seva experiència i les llengües que parla no l'afavoreix a l'hora de buscar feina: “A la gent li fa por oferir-me un salari molt baix amb el meu currículum. Pensen que no el voldràs acceptar, cosa que no és veritat, ja que jo m'agafaria al que fos”.

En Pere té una discapacitat del 36%, per la qual cosa les empreses el poden contractar amb bonificació, però considera que ja no es té compte ni això. Per això, reconeix que hi ha moments en

què es troba desmotivats: “hi ha moments en què et trobes enfonsat. És trist que hi hagi gent que, tot i estar treballant, li costi arribar a final de mes, i això que nosaltres, per exemple, no tenim fills. No veig futur més enllà del dia a dia. Puc donar a entendre que sóc molt dur, però pateixo per dins” – expressa en Pere. A les dificultats econòmiques, s'hi afegeixen també els greus problemes de salut de la seva dona.

A causa dels seus problemes laborals i personals, en Pere es trobava molt deprimat quan es va adreçar a la Creu Roja, motiu pel qual l'entitat el va adreçar a un programa d'ocupació on es fan tallers d'empoderament i es treballen habilitats socials, a més d'altres formacions relacionades amb les noves tecnologies i amb l'elaboració de currículums. La Creu Roja també li ha proporcionat ajudes econòmiques per pagar rebuts d'aigua i gas.

Segueix obert a totes les oportunitats que li surten i continua formant-se i fent cursos per posar-se al dia amb les noves tecnologies, cosa que també li serveix per sortir de la rutina i desconnectar de la seva realitat. També s'ha adreçat als llocs on havia treballat anteriorment per preguntar si tenen alguna vacança, encara que, fins ara, no ha tingut èxit. Entre els motius pels quals no el contracten,

assenyala: “Haurien de repartir més la feina, no carregar a una sola persona amb moltes hores, que és el que passa en la majoria de restaurants”.

Tot i això, en Pere es mostra convençut que, quedant-se a casa, “no se solucionen les coses”: “Hem de saltar les pedres que ens trobem en el camí, encara que en siguin 50”. No demana un gran salari, tan sols arribar a final de mes i poder pagar la hipoteca i els rebuts que arriben. “Ara per ara, el que és principal és tenir una estabilitat per poder dormir més tranquil” - resumeix.

3.6. Ajuts

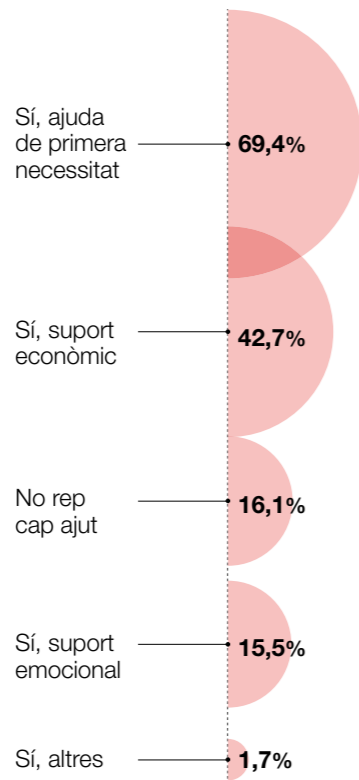
Quant als ajuts que perceben les persones que formen part de l'estudi, cal destacar que prop del 70% rep ajut de primera necessitat, mentre que el 42,7% rep suport econòmic.

Només el 15,5% (149 persones) confirma rebre suport emocional, mentre que el 16,1% afirma que no rep cap tipus d'ajut.

Els ajuts que perceben procedeixen, bàsicament de la Creu Roja i d'altres entitats socials -66,8% i 26,7%, respectivament-, així com també dels familiars -16,3% i amics -16,3% i veïnes.

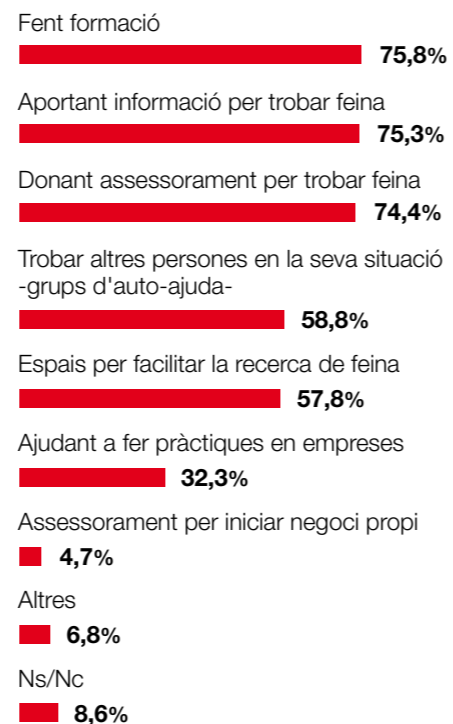
Està rebent alguna l'ajuda?

% sobre els 963 enquestats.
Pregunta multiresposta

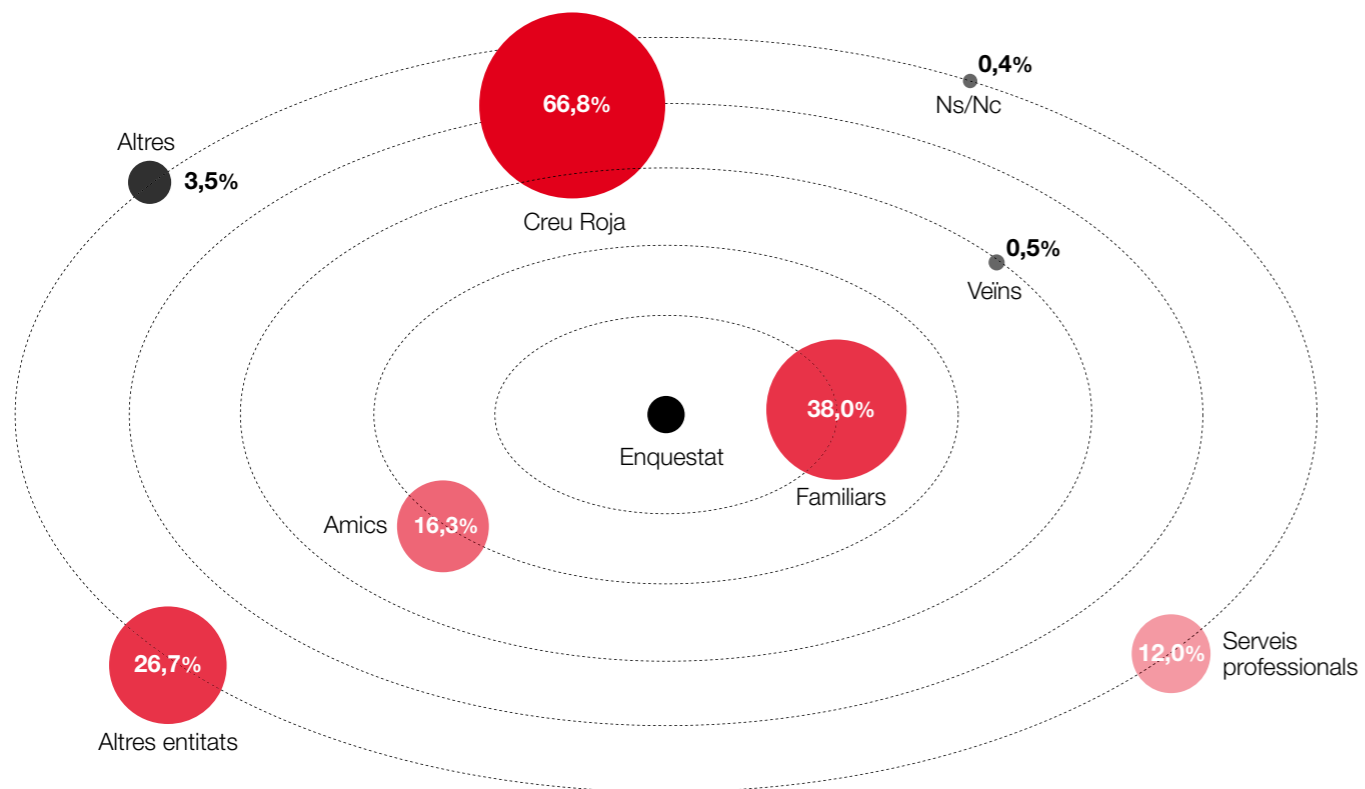
Com us podria ajudar la Creu Roja?

% sobre els 963 enquestats.
Pregunta multiresposta

Qui presta aquesta ajuda

% sobre els 808 enquestats que reben ajuda

TESTIMONI

ADRIÀ GILABERT

24 ANYS

VOLUNTARI DE PROGRAMES D'OCUPACIÓ

ASSEMBLEA COMARCAL DEL BARCELONÈS NORD

“ Una persona d'aquesta edat, a més de l'experiència laboral, té un bagatge vital que no pots trobar en un jove i això no ho valoren prou els empresaris ”

L'Adrià és voluntari de la Creu Roja al barri de Sant Roc de Badalona, on organitza un grup d'ajuda mútua per a persones afectades per la crisi. Aquest grup pioner està tenint molt bona acollida, ja que aborda la problemàtica de la crisi des del vessant emocional i proporciona a les persones en situació de vulnerabilitat un lloc on desfogar-se i compartir experiències.

Aquest grup esdevé un espai on aquestes persones poden compartir experiències i donar-se suport mutu, tal com remarca l'Adrià: "Del que es tracta és que ells trobin la fortalesa suficient per sortir endavant i no enfonsar-se". El voluntari explica que les persones que estan passant per dificultats econòmiques i socials agraeixen tenir algú amb qui parlar i, "si poden compartir les seves experiències amb persones que es troben en la mateixa situació, millor que millor".

El voluntari comenta que el perfil de persones que acudeixen a aquest grup és molt variat. Hi participen persones amb diversos nivells de formació, edat, sexe i nacionalitat, però hi abunden les persones majors de 45 anys. El col·lectiu de majors de 45 anys que assisteix a aquesta activitat es troba molt frustrat i desesperat, ja que, tal com recorda el voluntari, aquestes persones abans de la crisi ja tenien la vida organitzada i mantenien un nivell de vida còmode i tenien l'expectativa que tot seguiria sent igual.

L'Adrià creu que els empresaris fan una valoració "massa freda" del perfil laboral de les persones i no tenen en comte el vessant més humà. Per al voluntari de la Creu Roja, una persona amb més de 45 anys és una persona amb molta experiència que pot aportar molts coneixements a l'empresa que el contracti: "una persona d'aquesta edat, a més de l'experiència laboral, té un bagatge vital que no pots trobar en un jove i això no ho valoren prou els empresaris".

Per donar suport a aquest col·lectiu i al conjunt de persones en situació vulnerable que estan a l'atur, el voluntari de Badalona se sent molt satisfet amb el grup d'autoajuda que han posat en marxa. "Quan el govern i els poders polítics no poden donar resposta a les necessitats socials més bàsiques de les persones, són les pròpies persones les que han d'ajudar-se per tirar en davant" – conclou l'Adrià.

3.7. Afectació a la salut

Al llarg dels estudis anteriors, ja s'ha pogut constatar que l'impacte que està tenint l'actual crisi té conseqüències en les persones més enllà de la precarietat econòmica a la qual es veuen abocades.

En aquest apartat, es recull informació referent a l'afectació a la salut de totes les persones enquestades.

Segons els resultats, el 82% dels enquestats té algun tipus d'afectació en la salut, emocional o física. Aquest percentatge és lleugerament inferior a l'obtingut en al 5è estudi, publicat el juliol del 2013, que era del 84,2%.

Un 77,8% veu afectada la seva salut emocional i, d'aquests, el 27,7% ja estan en tractament mèdic. Aquest darrer indicador s'ha incrementat 4 punts respecte al 5è estudi publicat el juliol del 2013 (23,2%).

Gairebé 3 de cada 10 veu també veu afectada la seva salut física i, d'aquests, el 24,2% està rebent tractament mèdic. També augmenta en 5 punts aquest indicador respecte a fa 6 mesos, quan era del 19,2%.

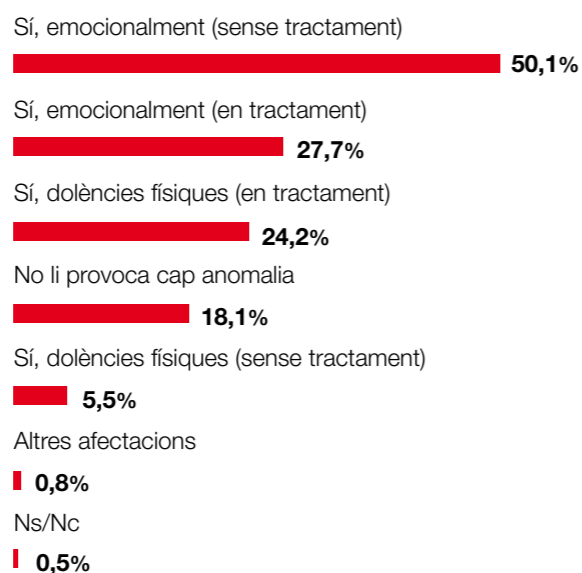
Per tant, es pot afirmar que, tot i el lleuger descens de la dada total -d'un 84,2% a un 82%-, augmenten les persones que es troben en tractament i/o seguiment mèdic, continuant amb la tendència a l'alça de l'afectació de la salut segons estudis anteriors.

L'augment de les persones que es troben en tractament i/o seguiment mèdic de la seva salut tant física com emocional ha estat de 5 i 4 punts respectivament,

continuant amb la tendència a l'alça de l'afectació de la salut respecte als estudis anteriors

La situació econòmica afecta la salut?

% sobre els 963 enquestats.
Pregunta multiresposta

“ Jo el que vull és treballar per tenir una estabilitat i una seguretat. No demano un sou alt, només un que em permeti mantenir-me ”

TESTIMONI

MARI MENDOZA

49 ANYS

PARTICIPANT DE PROGRAMES D'OCUPACIÓ

ASSEMBLEA COMARCAL DEL BARCELONÈS NORD

Mari Mendoza, separada i amb dos fills, va portar un bar amb el seu marit durant 15 anys fins que es va separar en fa 5 i va deixar la feina. El negoci, del qual ella era la titular, va començar a anar malament, així que, tot i no estar treballant al bar, la Mari va haver de fer front a tots els deutes que havia generat el seu ex marit. Després d'afrontar diversos judicis, li van embargar el seu pis.

Posteriorment, va treballar al sector domèstic fins que el desembre de 2012 va haver de deixar la feina quan li van diagnosticar un càncer. Des d'aleshores, no ha tornat a treballar i, actualment, viu acompanyada en un pis que té llogat el seu fill amb un amic seu a Badalona. El fill té 23 anys i treballa de forma estable com a cambrer amb un sou de 900 € mensuals. Els costos de l'habitatge i el manteniment (650 €) els assumeix ell i, com afirma Mari, "anem justos, però paguem les factures". La seva altra filla és independent i viu amb la seva parella. "La part més positiva de tot és que tinc els fills grans, així que no tinc càrregues familiars com els passa a d'altres dones" – explica.

Mari Mendoza ha hagut de renunciar a tot, a la seva llibertat, a la seva intimitat... En aquest sentit, explica: "Voldria tenir una feina estable per poder-me

independitzar, tenir les meves coses. Ara no puc comprar res, tot ho compra el meu fill que em té acollida. S'han invertit els papers". A ella, li angoixa la responsabilitat que ha adquirit el seu fill acollint-la: "Ha passat al revés de com hauria d'haver estat. No vull molestar, així que m'he muntat la vida a la meua habitació".

La Mari no va poder començar a buscar feina fins al maig passat, després de superar la seva malaltia. Des de llavors, ha participat en programes d'ocupació de la Creu Roja, on ha fet formacions com a dependenta polivalent, manipuladora d'aliments i recerca de feina activa, a més de pràctiques en un supermercat. A més, dedica 5 hores al dia a la recerca de feina per Internet i, després, surt a voltar pel carrer per veure si hi ha alguna oferta de feina o algun cartell que digui "es necessita" penjat en algun comerç. Té diversos itineraris establerts que va variant per augmentar les possibilitats d'èxit.

També està apuntada a diverses empreses de treball temporal. "Estic ficada en un cercle viciós. A tot arreu passa el mateix: em demanen experiència. Les formacions que he anat fent em resulten de molta utilitat, però, després, m'exigeixen experiència en el

sector i no la tinc, perquè ningú em dóna l'oportunitat de tenir-la." A més a més, la Mari assegura que totes les entrevistes segueixen un patró, la persona que la realitza sempre assenyala amb un cercle la seva edat. "No puc treballar de recepcionista, perquè no tinc idiomes; per ser cambrera de pisos he de tenir 30 anys; i treballar en un restaurant és només per a gent menor de 35 anys".

En aquesta situació, explica que, de tant en tant, li baixen els ànims: "Tinc moments fluixos, però és normal, provo de ser forta. De vegades m'enfonso i ploro. I, molt sovint, em costa dormir". Tot i això, no renuncia al seu objectiu de treballar: "Jo el que vull és treballar per tenir una estabilitat i una seguretat. No demano un sou alt, només un que em permeti mantenir-me".

4

CONCLUSIONS

6. CONCLUSIONS

4.1. Altes càrregues de despesa, baixos ingressos

El col·lectiu objecte de l'estudi -població més vulnerable atesa per la Creu Roja major de 45 anys- presenta diversos factors que els col·loquen en una situació d'especial dificultat. D'una banda, moltes càrregues familiars (pel progressiu augment de l'edat de maternitat, per la cada cop més tardana emancipació dels fills i, fins i tot, pel retorn dels fills emancipats a casa dels pares a conseqüència de l'actual context socioeconòmic). De l'altra, té un *handicap* important a conseqüència de la seva edat, ja que és considerat massa gran pel mercat laboral i, al mateix temps, li queda relativament poc temps per continuar en actiu, amb la repercussió que això té pel seu present però també pel seu futur.

Les empreses són també un factor clau d'èxit per a la inserció laboral de les persones majors de 45 anys. No obstant, esdevé imprescindible un canvi en les polítiques de Recursos Humans que incorporin una perspectiva d'edat, que valorin l'experiència i la motivació que presenten les persones majors de 45 anys afectades per la crisi. Al capdavant, l'edat no hauria de ser un factor discriminatori negatiu en els processos de contractació; ben al contrari, la nostra societat, el teixit empresarial i les entitats que treballen en la inserció professional de col·lectius en risc d'exclusió l'haurien de poder posar en valor.

L'alt percentatge de població activa –més alt que en qualsevol altre dels nostres estudis- malgrat la franja d'edat analitzada, és símptoma de la precarietat econòmica que pateix aquest col·lectiu. Són persones que tenen necessitat de treballar per donar resposta a les ingents despeses a les quals han de fer front en el seu dia a dia.

Així, persones que no han treballat mai o que ja estaven voluntàriament fora del mercat laboral des de feia anys, es veuen ara abocades a buscar una font d'ingressos malgrat la seva escassa o nul·la experiència i preparació.

Per contra, hi ha un col·lectiu amb una història laboral continuada i força estable fins a l'arribada de l'actual crisi econòmica a partir de l'any 2007 i que tenen a més la pressió d'inserir-se per aconseguir una pensió de jubilació mínimament digna.

Aquests dos col·lectius responen al perfil de persones "novingudes" a la desocupació. El primer, perquè abans no formava part de la població activa. El segon, perquè fins a l'arribada de la crisi era població activa ocupada.

Entre ells, hi ha un tercer grup: el d'aquelles persones que ja presentaven dificultats d'inserció abans de l'actual context de crisi i que actualment estan encara més allunyades del mercat laboral.

4.2. Un futur també compromès

Tenint en compte la mediana d'anys treballats i cotitzats i l'edat del grup estudiat, moltes persones quedaran directament fora del sistema de pensions (que requereix un mínim de 15 anys cotitzats), mentre que la resta, en el millor dels casos, patiran una important reducció de la retribució de la prestació per jubilació per no haver cotitzat el total d'anys necessaris per cobrar-ne el 100%. Cal afegir, a més, com a element negatiu sobre la base de cotització a partir de la qual es fa el càlcul, el progressiu empitjorament de les condicions de treball, ja que la base es calcula a partir dels darrers anys treballats. A causa d'això, s'obre un futur ple d'incertesa per aquestes persones.

4.3. El treball ja no és garantia per evitar l'exclusió social

Només el 16,4% de les persones enquestades està treballant, de les quals més de la meitat ho fan amb contracte a temps parcial. A més, gairebé el 67% dels contractes tenen una durada inferior a l'any.

El 51,5% de les persones que treballen té uns ingressos mensuals de fins a 600€, per sota del salari mínim interprofessional que es de 645,3€. Per tant, el fet de tenir una feina no garanteix ja obtenir un ingrés econòmic suficient per sortir de l'exclusió social

Si es comparen les condicions laborals actuals de la població ocupada d'aquest col·lectiu amb les de la darrera feina de la població desocupada l'empitjorament és més que evident.

Aquest empitjorament fa que persones que tenen feina necessitin el suport d'institucions com la Creu Roja per cobrir les seves necessitats bàsiques. Són els treballadors pobres, que presenten un important indicador de precarietat material.

5

ACCIONS DE LA CREU ROJA

24 PROJECTES D'OCUPACIÓ EN 27 MUNICIPIS

ACCIONS

- **Informació laboral per a persones en situació d'atur**

Accions d'informació i orientació: adreçat a persones en situació d'atur a 16 municipis d'arreu de Catalunya.

- **Accions puntuals per facilitar l'accés de les persones al mercat de treball / Accions formatives**

Accions de qualificació professional: adreçat a persones que es volen formar, persones en situació d'atur i afectades per la crisi. Es dur a terme a 14 municipis

- **Accions d'activació i motivació vers el mercat laboral**

Adreçat a dones allunyades del mercat laboral i persones sense sostre. Realitzat a 11 municipis.

- **Accions de desenvolupament empresarial / Autoocupació**

Adreçat a persones amb esperit emprenedor a 2 municipis.

- **Itineraris personalitzats d'inserció i accions de millora de l'ocupabilitat i d'acompanyament durant tot el procés d'acostament al mercat laboral**

Adreçats a persones sol·licitants d'asil, persones nouvingudes, majors de 45 anys, dones amb especials dificultats d'accés al mercat laboral, famílies amb tots els seus membres a l'atur, joves, persones sota mesures penitenciàries i persones afectades per la crisi, realitzats a 14 municipis.

Com a resposta a l'augment de persones majors de 45 anys afectades per la crisi, la Creu Roja a Catalunya impulsarà durant el 2014 projectes d'Ocupació a diferents localitats del territori amb una previsió d'atendre 1.000 persones.

6

ANNEXOS

ANNEX 1. METODOLOGIA DE L'ESTUDI

MATERIAL I MÈTODES

SELECCIÓ DE LA MOSTRA

En aquest estudi, la població de referència són els usuaris del programa de Lluita contra la pobresa d'entre 45 i 70 anys. La població de referència recollida a la base de dades d'usuaris és de 5.044 persones.

La mostra s'ha realitzat estratificant per sexe i zona. En total, es van realitzar 1.384 trucades, de les quals 963 van acceptar fer l'entrevista. La precisió obtinguda amb aquesta mostra és del 2,8%.

Les enquestes es van realitzar telefònicament assistides per ordinador (CATI, Computer Assisted Telephone Interviewing) entre el 7 de novembre i l'11 de desembre de 2013.

En la següent taula, hi ha els motius pels quals no es va poder fer l'entrevista

Vol fer l'entrevista	Freqüència	Percentatge
Sí	963	69,6%
No vol	115	8,3%
No és l'usuari (telèfon erroni)	38	2,7%
No entén l'idioma	85	6,1%
No, per manca de temps després d'haver iniciat l'enquesta	22	1,6%
No, per no trobar-se en el lloc	8	0,6%
No viu en el domicili	1	0,1%
No, té entre 45 i 70 anys	2	0,1%
No és població activa	150	10,8%

MÈTODES ESTADÍSTICS

L'anàlisi de les preguntes del qüestionari s'ha realitzat segons el tipus de variable:

• **Variables quantitatives:** Per a les variables quantitatives (edat, nombre de persones que conviu...) s'han obtingut taules amb els estadístics de resum: nombre d'observacions vàlides (N), nombre de dades faltants (N Miss), Mitjana, Mediana, Mínim i Màxim.

• **Variables categòriques i multiresposta:** Tant per a les variables categòriques (sexe, país de naixement, situació laboral, etc.) com per a les variables multiresposta (persones amb qui conviu, prestacions que rep, etc.), s'han obtingut taules amb les freqüències relatives i absolutes. S'han representat gràficament mitjançant diagrames de barres o gràfics de sectors. Per a les variables categòriques ordinals (ingressos mensuals, metres quadrats de l'habitatge, etc.), la categoria que conté el valor de la mediana s'ha marcat en negreta.

ANNEX 2. QÜESTIONARI TELEFÒNIC

A continuació, es mostra el qüestionari telefònic que ha servit com a eina per tal de desenvolupar la recollida de la informació per a l'estudi.

QÜESTIONARI DEL 6è ESTUDI DE L'OBSERVATORI DE VULNERABILITAT

“L'IMPACTE DE LA CRISI EN LES PERSONES MAJORS DE 45 ANYS”

1. Codi usuari

2. Vol fer l'entrevista?

- Sí
- No vol
- No és l'usuari (telèfon erroni)
- No entén l'idioma
- No, per manca de temps després d'haver iniciat l'enquesta
- No, per no trobar-se en el lloc
- Defunció
- No viu en el domicili

3. Sexe

- Home
- Dona

4. Demarcació

- Barcelona
- Tarragona
- Lleida
- Girona

5. Edat (Caràcter numèric entre 45 i 70 anys inclosos)

Si té menys de 45 anys o més de 70, indicar al final de l'enquesta.

6. Nacionalitat (desplegable o oberta)

7. En quina situació es troba actualment? (marcar

només 1 opció, la que millor defineix la seva situació)

- 7.1 Ocupat (Treballant=fent alguna cosa a canvi de diners)
- 7.2 Desocupat (Aturat /inscrit o no a l'atur, buscant feina i disponible per treballar)
- 7.3 Estudiant (ni treballant ni buscant feina)
- 7.4 Tasques de la llar/família (ni treballant ni buscant feina)
- 7.5 Jubilat/ada
- 7.6 Prejubilat/ada
- 7.7 Incapacitat permanent
- 7.8 Altres situacions: indicar quina, resposta oberta/Ns/nc

(Entrevistarem només els que han contestat 7.1 i 7.2)

BLOC 1: DADES PERSONALS

1. On viu (règim de tinença)

- Pis de lloguer
- Tinc pis en propietat (pagat)
- Pis en propietat pagant hipoteca mensual
- Lloguer d'una habitació
- Conviu al domicili d'un familiar
- Conviu al domicili d'un amic
- Ocupació il·legal de l'habitatge
- Cessió gratuïta
- Infrahabitatge (caravana, barraca, etc...)
- Altres (posar quina: resposta oberta)
- NS/NC

1.2. Nombre total de persones que viuen habitualment en el mateix domicili (total amb persona entrevistada) desplegable de l'1 al 10 i més de 10

1.3. Relació de la persona entrevistada amb la resta de persones que conviuen (amb desplegable)

- 1 - Jove/gendre
- 2 - Nét/néta
- 3 - Cònjuge - *columna amb caràcter numèric (desplegable)*
- 4 - Fill/a de 0-15 anys
- 5 - Fill/a de més de 16 anys
- 6 - Pare
- 7 - Mare
- 8 - Germà/germana
- 9 - Altres familiars
- 10 - Amics
- 11 - Altres (posar quins: resposta oberta)

1.4. Ens pot dir quants anys de la seva vida porta treballant?

- Anys (Indicador numèric 2 dígits):
- No he treballat mai
- Ns/nc

1.5. Si a la p. 1.4 ha contestat 1.4.1, ens podria indicar quants anys ha cotitzat?

- Anys (Indicador numèric 2 dígits):
- No he treballat mai
- Ns/nc

BLOC 2: SITUACIÓ LABORAL DE LA POBLACIÓ ACTIVA OCUPADA

2.1. Ens pot indicar en quina situació laboral es troba vostè (fa referència a la persona enquestada)?

- 2.1.1 Treballant amb contracte laboral
- 2.1.2 Treballant sense contracte laboral
- 2.1.3 Treballant amb contracte laboral i fent també treballs sense contracte
- 2.1.4 Soc autònom/a / treball negoci familiar
- 2.1.5 Ns/nc

2.2. Ens podria dir si té una sola feina o més d'una? (diferents pagadors) Caràcter obert (dos dígits)

2.3. Ens podria dir quant de temps porta treballant en la seva feina actual (en cas de treballar en més d'una feina, indicar-ne el de la feina principal)?

- 2.3.1 Menys d'un mes
- 2.3.3 Més d'un mes i menys de 6 mesos
- 2.3.4 Mig any o més (més de 6 mesos i menys d'un any)
- 2.3.5 1 any o més
- 2.3.6 Ns/nc

2.4. Ens podria dir el que ingressa mensualment per la seva feina (ingressos totals d'1 o més feines de la persona enquestada)?

- Menys de 300 euros
- Entre 301-600 euros
- Entre 601 -800 euros
- Entre 801-1.000 euros
- Entre 1.001-1.200 euros
- Més de 1.201 euros
- Ns/nc

2.5. Durant el temps que porta treballant, l'empresa/pagador li deu diners en concepte de salari?

- Sí (resposta oberta: posar quants diners)
- No

2.6. Ens pot indicar en quin sector treballa? (resposta oberta)

Ocupats amb contracte (P.2.1 - 2.1.1 / 2.1.3):

2.7. Si a la pregunta 2.1 ha contestat 2.1.1 o 2.1.3, ens pot dir la durada del seu contracte?

- 2.7.1 Temporal, Eventual
- 2.7.2 Indefinit
- 2.7.3 Ns/nc

2.8. Si a la pregunta 2.7, ha contestat la primera opció ens podria dir la durada del contracte

- 2.8.1 Fins a un mes
- 2.8.2 Més d'un mes i menys de 6 mesos
- 2.8.3 Mig any o més (més de 6 mesos i menys d'un any)
- 2.8.4 1 any o més
- 2.8.5 Ns/nc

2.9. Si a la pregunta 2.1 ha contestat 2.1.1 o 2.1.3, ens pot dir la jornada del seu contracte (feina principal)?:

- 2.9.1. A jornada completa (40 hores setmanals)
- 2.9.2 A temps parcial més de 20 hores
- 2.9.3 A temps parcial 20 hores o menys
- 2.9.4 Per hores
- 2.9.5 Ns/nc

2.10. Si a la pregunta anterior 2.9, ha contestat 2.9.2, 2.9.3 o 2.9.4, el fet de no treballar a jornada completa és perquè:

- 2.10.1 No vol treballar a temps complet
- 2.10.2 No pot treballar a temps complet (perquè te altres obligacions, càrregues familiars)
- 2.10.3 No troba feina a temps complet
- 2.10.4 L'empresa on treballa li ha reduït la jornada
- 2.10.5 Ns/nc
- 2.10.6 Altres (oberta)

Ocupats sense contracte (p 2.1 – 2.1.2):

2.11. Si a la pregunta 2.1 ha contestat 2.1.2 (treballant sense contracte,) ens podria dir els motius pels que no té contracte?

- 2.11.1 No tinc permís de treball
- 2.11.2 No trobo feina i necessito ingressos
- 2.11.3 No busco feina amb contracte
- 2.11.4 Em van dir que em farien contracte però no me'n van fer
- 2.11.5 Faig feines domèstiques a cases
- 2.11.6 Ns/nc
- 2.11.7 Altres (oberta)

2.12. Durant els darrers 2 mesos ha realitzat alguna entrevista de feina?

- Sí
- No

BLOC 3: SITUACIÓ LABORAL DE LA POBLACIÓ ACTIVA DESOCUPADA:

3.1. Indiqui quan va tenir la darrera feina (data finalització)

Mes _____ Any _____

3.2. Ens pot indicar en quin sector va treballar a la darrera feina? (resposta oberta)

3.3. Temps treballat en aquesta darrera feina (amb o sense contracte):

- 3.3.1 Fins a un mes
- 3.3.3 Més d'un mes i menys de 6 mesos
- 3.3.4 Mig any o més (més de 6 mesos i menys d'un any)
- 3.3.5 1 any o més (fins a 5 anys)
- 3.3.6 Entre 6 i 10 anys
- 3.3.7 Més de 10 anys
- 3.3.6 Ns/nc

3.4. Abans d'aquesta darrera feina, havia tingut d'altres feines?

- Sí
- No

3.5. Si a la p.3.4 ha respost Sí, en podria dir quines? (resposta oberta, mínim 1 i màxim 3)

- _____
- _____
- _____

3.6. Tipus de contracte/ règim laboral:

- Indefinit
- Temporal/eventual
- Autònom (negoci propi)
- Sense contracte
- Ns/nc

3.7. Tipus de jornada de treball

- Complerta
- Parcial
- Per hores
- Ns/nc

3.8. Ens pot indicar el salari mensual que rebia?

- Menys de 300 euros
- Entre 301-600 euros
- Entre 601 -800 euros
- Entre 801-1.000 euros
- Entre 1.001-1.200 euros
- Més de 1.201 euros
- NS/NC

3.9. Ens podria dir per quin motiu va deixar de treballar/ o no ha treballat mai?

- Finalització de contracte
- Vaig deixar voluntàriament la feina
- Problemes de salut
- Acomiadament
- Ha tancat l'empresa /negoci
- No em podien pagar i vaig plegar
- No tinc permís de treball
- Altres: especificar quins
- Ns/nc

3.10. Durant els darrers 3 mesos ha realitzat alguna d'aquestes accions? (multiresposta)

- Realització o actualització del CV
- Recerca de feina per Internet
- Entrega presencial de CV en empreses
- Accions formatives (escriure quines)
- Pràctiques a empreses
- Entrevista/es personal a empresa
- Cap de les anteriors
- Altres: especificar

3.11. Amb quina periodicitat realitza accions per a la recerca de feina?

- Cada dia
- Setmanalment
- Quinzenalment
- Mensualment
- Esporàdicament
- No en faig

3.12. Per quines vies ha iniciat la seva recerca de feina?

- Amics/gues
- Coneguts/des
- Familiars
- Oficina de treball de la generalitat (OTG)
- Entitats socials
- Administració
- Internet
- Empresa de treball temporal (ETT)
- Altres : (especificar quina)

3.13. Es planteja o ja s'ha plantejat canviar d'ofici per poder trobar feina?

- 3.12.1 Sí
- 3.12.2 No
- 3.12.3 Ns/nc

3.14. Si a la p.3.12 ha contestat 3.12.1 Sí, ens podria dir en quins oficis? (oberta, contestar mínim d'1 i màxim 3)

3.15. Es planteja o ja s'ha plantejat canviar d'ofici per poder trobar feina?

- 3.14.1 Sí
- 3.14.2 No

3.16. Si a la p.3.14 ha contestat Sí, en pot indicar quina/es? (resposta oberta)

- _____
- _____
- _____

3.17. En què creu que una entitat com la Creu Roja li podria ajudar en la seva recerca de feina (poden ser diverses opcions)

- Aportant informació
- Donant assessorament sobre com cercar feina
- Fent formació
- Ajudant a que pugui fer pràctiques a empreses
- Donant assessorament per iniciar un negoci propi
- Tenint accés a ordinadors i espais idonis per facilitar la recerca de feina
- Trobant altres persones que tinguin la seva situació per establir noves relacions i ampliar xarxa...
- Altres (especificar quines)

BLOC 4: NIVELL FORMATIU

4.1. Ens pot indicar quin grau de formació (finalitzada) té?

- Analfabet/a (no sap llegir ni escriure)
- Primària incompleta (sap llegir i escriure)
- Primària complerta
- Educació primària obligatòria (pla d'estudis actuals)
- Graduat escolar (EGB) o similar (plans d'estudis antics)
- Educació secundària obligatòria (ESO)
- BUP o similar (plans d'estudis antics)
- COU o similar (plans d'estudis antics)
- Batxillerat (pla d'estudis actual)
- Formació professional de grau mitjà
- Formació professional de grau superior
- Estudis universitaris de grau mitjà (diplomatura)
- Estudis universitaris de grau superior (llicenciatura)
- Grau (nou pla)
- Màster oficial (nou pla)
- Programes de postgrau o màster
- Doctorat
- Altres/formació reglada o no reglada: indicar quina/es (resposta oberta)
- Ns/nc

BLOC 5: INGRESSOS ECONÒMICS

5.1. Ens pot indicar els ingressos mensuals aproximats de la unitat familiar? Resposta oberta (valor numèric)

5.2. Ens pot indicar la procedència majoritària d'aquests ingressos?

- Treball per compte propi (autònom)
- Treball per compte aliè (per altres, empresa, altre pagador..)
- Pensions contributives o no contributives (jubilació,viduïtat, dependència, compensatòria...)
- Subsidi i prestacions d'atur
- Economia informal
- Ajuda de familiars
- Ajuda d'amics/veïns
- Altres (posar quina: resposta oberta)
- NS/NC

5.3. Ens pot indicar quines prestacions rep (fa referència a la persona enquestada)?

(multiresposta)

- 5.3.1 No rebo cap prestació
- 5.3.2 Prestació per atur
- 5.3.3 Subsidi d'atur (426€ renovables cada 6 mesos màxim 2 anys per a majors de 45 anys o fills a càrrec)
- 5.3.4 RMI (Renda Mínima d'Inserció)
- 5.3.5 Pensió per viduitat
- 5.3.6 Pensió jubilació
- 5.3.7 Prestació per la dependència
- 5.3.8 Pensió compensatòria fills (en cas separació cònjuges)
- 5.3.9 Pensió malaltia
- 5.3.10 Altres (posar quina: resposta oberta)
- 5.3.11 NS/NC

5.4. Si a la pregunta anterior 5.3, ha contestat 5.3.2 (Prestació d'atur) ens podria dir quan deixarà de rebre la prestació?

- En menys de 3 mesos
- Entre 4 i 6 mesos
- Més de 6 mesos
- Ns/Nc

5.5. Si a la pregunta 5.3, ha contestat 5.3.3 (Subsidi d'atur) ens podria dir quan deixarà de rebre la prestació?

- En menys de 3 mesos
- Entre 4 i 6 mesos
- Més de 6 mesos
- Ns/Nc

BLOC 6: SITUACIÓ LABORAL DE LA POBLACIÓ ACTIVA DESOCUPADA**6.1. Despeses de l'habitatge:****6.1.1. El cost mensual de la llar on viu és de (lloguer/ hipoteca, sense subministraments):**

- 0 euros
- D'1 a 100 euros
- Entre 101 -200 euros
- Entre 201-300 euros
- Entre 301-400 euros
- Entre 401-500 euros
- Entre 501-800 euros
- Més de 801 euros
- NS/NC

6.1.2. El cost mensual dels subministraments de l'habitatge (aigua, llum, gas...) és de més o menys

- 0 euros
- D'1 a 100 euros
- Entre 101 -200 euros
- Entre 201-300 euros
- Entre 301-400 euros
- Entre 401-500 euros
- Més de 501 euros
- NS/NC

6.1.3. El cost mensual en les despeses d'alimentació, roba, productes pel manteniment de la llar i/o despeses escolars pels seus fills/es de més o menys:

- 0 euros
- D'1 a 100 euros
- Entre 101 -200 euros
- Entre 201-300 euros
- Entre 301-400 euros
- Entre 401-500 euros
- Entre 501-1.000 euros
- Més de 1.001 euros
- NS/NC

6.1.4. Té algun deute pendent dels conceptes anteriors (acumulat p.6.1.1 + 6.1.2 + 6.1.3)?

- 6.1.4.1 Sí
- 6.1.4.2 No
- 6.1.4.3 Ns/nc

6.1.5. Si a la pregunta 6.1.4 ha respòs 6.1.4.1 Ens podria quantificar el deute aproximat?

- Fins a 200 €
- Entre 201 i 500 €
- Entre 501 i 1.000 €
- Entre 1.001 i 1.500 €
- Entre 1501 i 2.000 €
- Entre 2.001 i 5.000 €
- Entre 5001 i 10.000 €
- Més de 10.001 €
- NS/NC

BLOC 7: AJUDES**7.1. Està rebent alguna de les següents ajudes?**

(multiresposta)

- Sí, suport econòmic
- Sí, suport emocional
- Sí, ajuda de primera necessitat (alimentació, productes higiene/neteja...)
- Sí, altres (posar quina: resposta oberta)
- No tinc cap ajut
- NS/NC

7.2. Si a la pregunta anterior ha respòs Sí, qui li presta aquest ajut/suport?

- Familiars
- Amics
- Serveis professionals (sanitaris, jurídics, etc)
- Veïns
- Creu Roja
- Altres entitats
- Altres (posar quina: resposta oberta)

BLOC 8: SALUT**8.1. A causa de la seva situació actual, vostè creu que es veu afectada la seva salut? (multi resposta)**

- Sí, emocionalment (Angoixa, depressió, ansietat, etc). Sense tractament.
- Sí, dolències físiques (dolors musculars, hipertensió, úlcera etc). Sense tractament
- Sí, emocionalment (Angoixa, depressió, ansietat, etc). En tractament.
- Sí, dolències físiques (dolors musculars, hipertensió, úlcera etc). En tractament
- Altres (posar quina: resposta oberta)
- No li provoca cap anomalia
- NS/NC

9. Pregunta oberta (núvol de mots) (a tots els enquestats)

Davant les actuals dificultats d'accedir a una feina o trobar-ne una altre en millors condicions d'aquella que té actualment, què creu que vostè podria necessitar o fer per millorar el seu perfil professional?

(resposta oberta, només una sola resposta, la que consideri més important. Exemple: formació, assessorament...)

ANNEX 3. MARC REFERENCIAL

En aquest estudi, s'ha pretès realitzar una anàlisi detallada no només de la situació laboral de les persones majors de 45 anys, sinó també de com els afecta aquesta situació de desocupació en altres àmbits com són l'econòmic, el social o l'emocional.

Aquest col·lectiu presenta -i es preveu que ho faci de manera habitual en el context actual - majors dificultats per accedir al mercat laboral. Es tracta d'una tipologia de població activa que, en la seva majoria, té càrregues familiars i un endeutament econòmic substancial que pot agreujar i, fins i tot, cronificar la situació de risc de vulnerabilitat elevat que pateixen.

A més, ja amb la visió de mitjà i llarg termini, caldrà tenir en compte com aquesta situació d'ocupació precaritzada o de manca d'ocupació d'aquestes persones pot incidir decisivament en el seu futur en afectar les seves pensions de jubilació.

REFORMA DE LES PENSIONS 1 D'ABRIL DE 2013

L'1 d'abril de 2013 entra en vigor la reforma de les pensions que inclouen modificacions referents a l'accés a la jubilació, els requisits i els càlculs. La seva aplicació es farà efectiva de forma gradual entre el 2013 i 2027 i no afectarà els anteriors pensionistes.

ASPECTES DESTACATS DE LA REFORMA

Un dels principals canvis que comporta la reforma és l'augment progressiu dels anys que es tindran en compte per calcular la pensió, que passa dels 15 actuals als 25. Marca també que, per aconseguir el 100% de la pensió, s'haurà de cotitzar 37 anys.

Per tenir accés a una pensió mínima contributiva s'haurà de tenir cotitzats 15 anys que donarien dret al cobrament del 50% de la pensió.

Quadre comparatiu de períodes transitoris de la reforma de les pensions:

	Període transitori d'elevació de l'edat de jubilació <i>(Únicament quan no s'hagi cotitzat el temps exigít per accedir a la jubilació)</i>	Elevació del període de càlcul	Període exigít de cotització per accedir a la jubilació
Any 2013	65 anys i 1 mes	16 anys	35 anys i 3 mesos
Any 2014	65 anys i 2 mesos	17 anys	35 anys i 6 mesos
Any 2015	65 anys i 3 mesos	18 anys	35 anys i 9 mesos
Any 2016	65 anys i 4 mesos	19 anys	36 anys
Any 2017	65 anys i 5 mesos	20 anys	36 anys i 3 mesos
Any 2018	65 anys i 6 mesos	21 anys	36 anys i 6 mesos
Any 2019	65 anys i 8 mesos	22 anys	36 anys i 9 mesos
Any 2020	65 anys i 10 mesos	23 anys	37 anys
Any 2021	66 anys	24 anys	37 anys i 3 mesos
Any 2022	66 anys i 2 mesos	25 anys	37 anys i 6 mesos
Any 2023	66 anys i 4 mesos	25 anys	37 anys i 9 mesos
Any 2024	66 anys i 6 mesos	25 anys	38 anys
Any 2025	66 anys i 8 mesos	25 anys	38 anys i 3 mesos
Any 2026	66 anys i 10 mesos	25 anys	38 anys i 3 mesos
Any 2027	67 anys	25 anys	38 anys i 6 mesos

ANNEX 4. BIBLIOGRAFIA

- La Creu Roja a Catalunya (juliol de 2011): **1r estudi de l'Observatori de Vulnerabilitat. L'impacte de la crisi en la infància i les famílies.**
<http://www.slideshare.net/CreuRojaCatalunya/primer-informe-observatori-creuroja>
- La Creu Roja a Catalunya (desembre de 2011): **2n estudi de l'Observatori de Vulnerabilitat. L'ocupació dels col·lectius vulnerables en el marc de la crisi socioeconòmica.**
http://www.slideshare.net/CreuRojaCatalunya/2n-estudi-observatori?from_search=4
- La Creu Roja a Catalunya (juny de 2012): **3r estudi de l'Observatori de Vulnerabilitat. L'impacte de la crisi en les persones grans.**
<http://www.slideshare.net/CreuRojaCatalunya/3er-estudi-pdf>
- La Creu Roja a Catalunya (gener de 2013): **4t estudi de l'Observatori de Vulnerabilitat. L'impacte de la crisi en la infància i l'entorn escolar.**
<http://www.slideshare.net/CreuRojaCatalunya/4t-estudi-de-lobservatori-de-vulnerabilitat-de-la-creu-roja>
- La Creu Roja a Catalunya (juliol de 2013): **5è estudi de l'Observatori de Vulnerabilitat. Habitatge i col·lectius vulnerables.**
<http://www.creuroja.org/AP/RecuperaDocumentosSQL.aspx?He5IAj1+dWsbRfwQIL0kb6WbsDqV124ElvLY/ah9UUQB71ADF/IshThU5QCKtvLCbhncJGGktpLV2tlX3HVkwuvFo5xss8JHurcPvYrF+cSDWt0hTYEz2w>
- La Cruz Roja Española (setembre de 2013): **Boletín sobre vulnerabilidad social. Núm.7.**
<http://www.sobrevulnerables.es/sobrevulnerables/ficheros/boletines/BOL%207%20FINAL.pdf>
- La Cruz Roja Española (desembre de 2013): **Boletín sobre vulnerabilidad social.** La situación de las personas mayores atendidas por Cruz Roja. Núm.8
<http://www.sobrevulnerables.es/sobrevulnerables/ficheros/boletines/BOL8.pdf>
- Fundación Adecco (10 de juny de 2013): **V Informe Mayores de 45 años en el mundo laboral. El desempleo estructural se cronifica entre los mayores de 45 años (70%).**
http://www.fundacionadecco.es/SalaPrensa/PublicacionesEstudioCasos.aspx?Est_Id=55&Est_Tipo=1
- Intermón Oxfam (setembre de 2013): **Informe Oxfam "La Trampa de la austeridad. El verdadero coste de la desigualdad en Europa".**
<http://www.oxfam.org/sites/www.oxfam.org/files/bp174-cautionary-tale-austerity-inequality-europe-120913-es.pdf>
- Taula d'Entitats del Tercer Sector (18 de setembre de 2013): **"L'Estat espanyol podria aportar a Europa un terç dels nous pobres el 2025".**
<http://www.tercersector.cat/noticies/lestat-espanyol-podria-aportar-europa-un-terc-dels-nous-pobres-el-2025>
- V. GOMEZ, Manuel (10 de setembre de 2013): Article **"El doble castigo de los parados de mayor edad"** a El País.
http://sociedad.elpais.com/sociedad/2013/09/09/actualidad/1378762474_888755.html
- FREIXA, Elena (8 de setembre de 2013): Article **"Els aturats sense ingressos es tripliquen i són el 36%"**, a Diari Ara.
http://www.ara.cat/premium/economia/aturats-ingressos-tripliquen-son_0_989301083.html
- D. SIMON, Irene (1 de setembre de 2013): **Article "La crisis acentúa los trastornos mentales"** a El Periódico de Extremadura.
http://www.elperiodicoextremadura.com/noticias/extremadura/crisis-acentua-trastornos-mentales_753083.html
- RIBALAYGUE, Jordi (20 d'octubre de 2013): **Article "Los parados de más de 45 años piden atención a las instituciones"**, a El Mundo.
<http://www.elmundo.es/elmundo/2013/10/20/barcelona/1382282005.html>
- BLANCHAR, Clara (17 d'octubre de 2013): **Article "Los parados de más de 45 años se reivindican en un congreso"**, a El País.
http://ccaa.elpais.com/ccaa/2013/10/17/catalunya/1382003099_694907.html
- CANAL JUBILACIÓN: **"¿Cómo se calculará la pensión de jubilación a partir de 2013?"**
<http://www.jubilacionypension.com/planes-fondos/planes-pensiones/como-se-calculara-la-pension-de-jubilacion-a-partir-de-2013/>
- Asesoría Evangelio: **"El nuevo cálculo de jubilación"**
<http://www.asesoriaevangelio.com/notas-informativas/reformapensiones>
- CCOO Gabinete estudios jurídicos: **"Cuadro comparativo de la legislación de seguridad social, medidas para favorecer la continuidad de la vida laboral de los trabajadores de mayor edad"**
http://www.canarias.ccoo.es/comunes/recursos/13/doc149781_CUADRO_COMPARATIVO_DE_LA_LEGISLACION_DE_SEGURIDAD_SOCIAL_TRAS_EL_RDL_5-2013._DE_15_DE_MARZO._DE_MEDIDAS_PARA_FAVORECER_LA_CONTINUIDAD_DE_LA_VIDA_LABORAL_DE_LOS_TRABAJADORES_DE_MAYOR_EDAD_Y_PROMOVER_EL.pdf
- USIT-EP : **"Las claves del nuevo sistema de jubilación a partir de 2013"**
<http://www.usitep.es/usitep/varios/Jubilacion%202013LOGO.pdf>
- Boletín Oficial del Estado: Num. 65 (16 de marzo de 2013): **"Real decreto-ley 5/2013, de 15 de marzo, de medidas para favorecer la continuidad de la vida laboral de los trabajadores de mayor edad y promover el envejecimiento activo.**
<http://www.boe.es/boe/dias/2013/03/16/pdfs/BOE-A-2013-2874.pdf>

ANNEX 5. GLOSSARI

EN RELACIÓ A LES PRESTACIONS PÚBLIQUES

Prestació d'atur de nivell contributiu: Aquesta prestació és per a persones que han perdut la feina involuntàriament i hagin cotitzat a la Seguretat Social al llarg d'un període de més de 360 dies per un període màxim de 2 anys.

Subsidi d'atur per esgotament de la prestació contributiva: Aquest subsidi és per a persones que han esgotat la prestació contributiva i tinguin ingressos inferiors al 75% del SMI (individual o per família), responsabilitats familiars (o sense però majors de 45 anys) i continuïn en situació d'atur.

Pensió compensatòria (fills): prestació que se li dóna a un dels cònjuges al qual el divorci, o la posició mantinguda durant el matrimoni, li hagi suposat més efectes negatius pels seus ingressos econòmics.

Renda Mínima d'Inserció: és una prestació de caràcter universal per a persones amb greus dificultats econòmiques i socials amb el propòsit d'atendre les necessitats bàsiques per viure en societat, amb els recursos convenients per mantenir-se i per afavorir-ne la inserció o la reinserció social i laboral.

Pensió per a la dependència: és una pensió no contributiva, que se li atorga a una persona amb impossibilitat per dur a terme les activitats bàsiques de la vida diària, a causa de l'edat, la malaltia i/o la discapacitat, lligada a la falta o a la pèrdua d'autonomia física, mental, intel·lectual o sensorial de la persona.

EN RELACIÓ ALS SUBMINISTRAMENTS DE L'HABITATGE

Subministrament de l'habitatge: són els serveis d'aigua, llum i gas que té un habitatge.

EN RELACIÓ ALS AJUTS

Ajudes de primera necessitat: és el conjunt d'ajudes que, des d'una entitat pública o social, es donen a les persones que ho sol·liciten i que es troben en especial vulnerabilitat, com per exemple, kits d'alimentació, kits de roba o kits d'higiene personal.

Kits de suport social: són ajudes de primera necessitat que la Creu Roja dóna a les famílies que la sol·liciten i que es troben en situació de vulnerabilitat, com per exemple, kits d'alimentació, kits de roba o kits d'higiene personal.

ALTRES

Mediana: és el punt mig. Representa el valor de la variable de posició en un conjunt de dades ordenades.

EIS 7 PRINCIPIS FONAMENTALS

HUMANITAT

EL Moviment Internacional de la Creu Roja i de la Mitja Lluna Roja s'ha creat per la preocupació de prestar auxili, sense discriminació, a tots els ferits als camps de batalla, s'esforça, sota el seu aspecte internacional i nacional, a prevenir i alleujar el patiment de l'ésser humà en totes les circumstàncies. Tendeix a protegir la vida i la salut, així com a fer respectar la persona humana. Afavoreix la comprensió mútua, l'amistat, la cooperació i una pau duradora entre tots els pobles.

IMPARCIALITAT

No fa cap distinció per nacionalitat, raça, religió, condició social o credo polític. Es dedica únicament a socórrer els individus en proporció amb el seu patiment, posant remei a les seves necessitats i donant prioritat a les més urgents.

NEUTRALITAT

Amb la finalitat de conservar la confiança de tothom, el Moviment s'absté en tot moment de prendre part en les hostilitats i en les controvèrsies d'ordre polític, racial, religiós o ideològic.

INDEPENDÈNCIA

El Moviment és independent. És auxiliar dels poders públics en les seves activitats humanitàries, activitats que estan sotmeses a la legislació que regeix en els països respectius, no obstant això, les societats nacionals han de conservar una autonomia que els permeti actuar sempre d'acord amb els principis del Moviment.

VOLUNTARIAT

És una institució de socors voluntari i de caràcter desinteressat.

UNITAT

A cada país només pot existir una Societat de la Creu Roja o de la Mitja Lluna Roja, que ha de ser accessible a tothom i ha d'estendre la seva acció humanitària a la totalitat del territori.

UNIVERSALITAT

El Moviment Internacional de la Creu Roja i de la Mitja Lluna Roja, en el si del qual totes les societats tenen els mateixos drets i el deure d'ajudar-se mútuament, és universal.

www.creuroja.org 902 22 22 92

Humanitat Imparcialitat Neutralitat Independència Voluntariat Unitat Universalitat